

Ειδική έκθεση

Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών: στόχος του η τόνωση των επενδύσεων στην ΕΕ, αλλά ο αντίκτυπός του περιορισμένος



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-IX
Εισαγωγή	01-08
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	09-12
Παρατηρήσεις	13-59
Ο Κόμβος αναπτύχθηκε ως εργαλείο «με γνώμονα τη ζήτηση», χωρίς να έχει προηγηθεί εμπειριστατωμένη εκτίμηση	13-23
Μη εμπειριστατωμένη εκτίμηση πριν από τη δημιουργία του Κόμβου	14-18
Μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε λάβει λίγα αιτήματα ικανά να οδηγήσουν σε ανάθεση σε σύγκριση με τους διαθέσιμους πόρους	19-23
Μολονότι οι δικαιούχοι έμεναν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του Κόμβου, αυτές δεν παρέχονταν με στοχευμένο τρόπο	24-50
Οι δικαιούχοι ήταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι με τις εξατομικευμένες συμβουλές που έλαβαν	25-27
Ο Κόμβος δεν διαθέτει σαφή στρατηγική και διαδικασίες για τη στόχευση της υποστήριξης	28-32
Μολονότι οι αναθέσεις αφορούσαν τομείς και κράτη μέλη προτεραιότητας, για την καλύτερη κάλυψη των μη ικανοποιούμενων αναγκών σε συμβουλευτική υποστήριξη θα χρειαζόταν μια περισσότερο προορατική προσέγγιση	33-40
Παρά τις προσπάθειες του Κόμβου, η ανάπτυξη της συνεργασίας με τις ΕΑΤΙ για τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης ήταν αργή	41-50
Περιορισμένα τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο Κόμβος συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις	51-59
Ανεπαρκής η παρακολούθηση των επενδύσεων που απέρρεαν από τις αναθέσεις του Κόμβου	52-55
Ορισμένες από τις αναθέσεις του Κόμβου δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι το τέλος του 2018	56-59
Συμπεράσματα και συστάσεις	60-64

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Πρωτοβουλίες τεχνικής βοήθειας της ΕΕ υπό κεντρική διαχείριση στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ

Παράρτημα II – Μεθοδολογία του ελέγχου

Παράρτημα III – Μνημόνια συμφωνίας μεταξύ της ΕΤΕπ και των ΕΑΤΙ (2015-2018)

Παράρτημα IV – Πλαίσιο επιδόσεων του Κόμβου

Παράρτημα V – Ανάλυση από το ΕΕΣ των δεικτών παρακολούθησης των εκροών και των αποτελεσμάτων του Κόμβου

Παράρτημα VI – Αιτήματα που υποβλήθηκαν στον Κόμβο και αφορούσαν εγκεκριμένες ή υπογεγραμμένες πράξεις των ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής και της ΕΤΕπ

Κλιμάκιο ελέγχου

Χρονογραμμή

Σύνοψη

I Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών συστάθηκε το 2015, παράλληλα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, ως μέρος του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη που σχεδιάστηκε για την τόνωση των επενδύσεων μετά το πέρας της οικονομικής κρίσης. Ο ρόλος του Κόμβου είναι να υποστηρίζει επενδύσεις στην πραγματική οικονομία, με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε φορείς υλοποίησης έργων, επιπλέον εκείνων που τους διατίθενται ήδη στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών προγραμμάτων. Ο Κόμβος λειτουργεί ως εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε συνεργασία με εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

II Στόχος του ελέγχου μας ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον ο Κόμβος έχει αποδείξει ότι συνιστά αποτελεσματικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων. Συγκεκριμένα, εξετάσαμε κατά πόσον ο Κόμβος:

- 1) συστάθηκε κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στην ανάγκη παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών επιπλέον εκείνων που είναι ήδη διαθέσιμες από άλλες πηγές της ΕΕ·
- 2) λειτούργησε όντως βάσει όσων προβλέπονταν για την επίτευξη των στόχων του, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τους εταίρους του·
- 3) συνέβαλε στην αύξηση της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις.

III Στο πλαίσιο του ελέγχου μας καλύφθηκε η δραστηριότητα του Κόμβου από την έναρξη της λειτουργίας του το 2015 έως τον Δεκέμβριο του 2018. Εξετάσαμε έγγραφα του Κόμβου, συνομιλήσαμε με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΤΕπ και της Επιτροπής, αναλύσαμε τα στοιχεία διαχείρισής του, εξετάσαμε δείγμα των αναθέσεων για την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης από τον Κόμβο και διενεργήσαμε έρευνες στις οποίες συμμετείχαν εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα που συνεργάζονται με τον Κόμβο και τελικοί δικαιούχοι των συμβουλευτικών υπηρεσιών που υποστηρίζονται από αυτόν.

IV Τον Ιούνιο του 2018, η Επιτροπή πρότεινε το πρόγραμμα InvestEU για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, που περιλαμβάνει τον συμβουλευτικό κόμβο InvestEU, ο οποίος θα αντικαταστήσει τον υφιστάμενο κόμβο, καθώς και σειρά άλλων συμβουλευτικών πρωτοβουλιών υπό την κεντρική διαχείριση της ΕΕ. Στην έκθεσή μας πραγματοποιείται ανάλυση και διατυπώνονται συστάσεις χρήσιμες για τον σχεδιαζόμενο νέο κόμβο.

V Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος δεν είχε αποδείξει ότι συνιστούσε αποτελεσματικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων. Διαπιστώσαμε ότι ο Κόμβος δημιουργήθηκε ως εργαλείο «με γνώμονα τη ζήτηση», χωρίς να έχει προηγηθεί εμπεριστατωμένη εκτίμηση των συμβουλευτικών αναγκών που θα καλούνταν να καλύψει, του επιπέδου ζήτησης που αναμενόταν να δεχθεί ή του ύψους των πόρων που θα χρειαζόταν. Αυτό που συνέβη ήταν ότι ο Κόμβος έλαβε σχετικά λίγα αιτήματα που μπορούσαν να καταλήξουν σε αναθέσεις σε σύγκριση με τους πόρους που είχε στη διάθεσή του.

VI Διαπιστώσαμε, επίσης, ότι ο Κόμβος πέτυχε σε μεγάλο βαθμό τον στόχο περί παροχής εξατομικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών στους δικαιούχους, οι οποίοι έμειναν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι. Ωστόσο, δεν διέθετε αρκετά σαφή στρατηγική, ούτε είχε θεσπίσει τα κριτήρια και τις διαδικασίες που χρειαζόνταν προκειμένου να στρέψει την υποστήριξη εκεί όπου μπορούσε δυνητικά να συμβάλει τα μέγιστα στη διαθεσιμότητα επενδυτικών έργων, παρότι καταγραφόταν η πλειονότητα των πληροφοριών που ήταν απαραίτητες για τον σκοπό αυτό. Διαπιστώσαμε ότι ορισμένοι δικαιούχοι αμφισβήτησαν την προσθετικότητα της υποστήριξης που παρείχε ο Κόμβος σε σχέση με τις άλλες πηγές συμβουλευτικών υπηρεσιών, και ότι ελάχιστα άνω του 1 % των χρηματοοικονομικών πράξεων που έλαβαν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων κατά την υπό εξέταση περίοδο αποτέλεσαν αντικείμενο ανάθεσης του Κόμβου. Μολονότι οι περισσότερες αναθέσεις αφορούσαν τομείς και κράτη μέλη υψηλής προτεραιότητας, λίγες ήταν οι αναθέσεις που αφορούσαν τους τομείς προτεραιότητας στα κράτη μέλη με τις μεγαλύτερες ανάγκες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, για την καλύτερη κάλυψη των συνολικά μη ικανοποιούμενων αναγκών θα χρειαζόταν μια περισσότερο προορατική προσέγγιση. Επιπλέον, παρά τις προσπάθειες του Κόμβου, η συνεργασία με τους εταίρους για τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης αναπτύχθηκε με αργούς ρυθμούς, λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου και του διαφορετικού βαθμού προθυμίας και ικανότητας των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών να συνεργαστούν.

VII Τέλος, εντοπίσαμε λίγα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι, μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος έχει συμβάλει σημαντικά στη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις. Οι διαδικασίες που εφάρμοξε ο Κόμβος κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου για την παρακολούθηση των επενδύσεων που έρχονταν ως αποτέλεσμα των αναθέσεων του ήταν ανεπαρκείς, γεγονός που δυσχέραινε την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιδόσεων του από την άποψη αυτή. Μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε επίσης διεκπεραιώσει πολύ λίγες αναθέσεις ώστε να θεωρείται ότι συνέβαλε σημαντικά στην τόνωση των επενδύσεων. Επιπλέον, δεδομένου ότι η υποστήριξη που παρείχε ο Κόμβος σχετιζόταν κυρίως με έργα σε πρώιμο στάδιο, τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει είναι μόνο μακροπρόθεσμα.

VIII Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, συνιστούμε τα ακόλουθα:

- ο την προώθηση της προβολής των δραστηριοτήτων του Κόμβου,
- ο την καλύτερη εστίαση της στήριξης που παρέχει ο Κόμβος στις προτεραιότητες,
- ο τη βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων.

IX Τέλος, συνιστούμε να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τον Κόμβο για τον νέο συμβουλευτικό κόμβο InvestEU στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU για την περίοδο 2021-2027.

Εισαγωγή

01 Τον Νοέμβριο του 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «η Επιτροπή») και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) δρομολόγησαν το **επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη** (ΕΣΕ)¹, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την πτώση των επενδύσεων στην Ευρώπη από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης το 2008. Το ΕΣΕ συνίστατο σε τρεις «πυλώνες»:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)², το οποίο παρέχει χρηματοδότηση για επενδύσεις που υποστηρίζονται από εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
- τον **Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών** (εφεξής «ο Κόμβος»), ο οποίος παρέχει τεχνική βοήθεια σε ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς υλοποίησης έργων, και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ), μια διαδικτυακή πλατφόρμα που διευκολύνει τους φορείς υλοποίησης έργων που έχουν την έδρα τους εντός της ΕΕ να βρουν επενδυτές·
- μέτρα για την άρση των εμποδίων στις επενδύσεις και τη βελτίωση των επενδυτικών συνθηκών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

02 Σκοπός του δεύτερου πυλώνα του ΕΣΕ ήταν να εξασφαλίσει ότι η χρηματοδότηση επενδύσεων βρίσκει τον δρόμο της μέχρι την πραγματική οικονομία με την προώθηση και την ανάπτυξη της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις. Το 2015 η ΕΕ εξέδωσε κανονισμό με τον οποίο θεσπίστηκαν το ΕΤΣΕ, ο Κόμβος και η ΕΠΕΕ³. Βάσει του κανονισμού, στόχος του Κόμβου είναι να αξιοποιήσει τις υφιστάμενες συμβουλευτικές υπηρεσίες της ΕΤΕπ και της Επιτροπής προκειμένου «να παρέχει συμβουλευτική στήριξη για τον εντοπισμό, την κατάρτιση και ανάπτυξη επενδυτικών έργων και να ενεργεί ως ενιαίος τεχνικός συμβουλευτικός κόμβος για τη χρηματοδότηση έργων εντός της Ένωσης». Ο Κόμβος προοριζόταν, αφενός, να υποστηρίζει τις πολιτικές προτεραιότητες του ΕΤΣΕ, μεταξύ άλλων για την ενέργεια, τις υποδομές μεταφορών, το περιβάλλον και την αποδοτική χρήση των πόρων, και τις

¹ COM(2014) 903 FINAL, Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2014.

² Το 2019, το ΕΕΣ δημοσίευσε ειδική έκθεση με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων: ανάγκη περαιτέρω ενεργειών για να θεωρηθεί απολύτως επιτυχημένο».

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2396 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 34).

ΜΜΕ, και, αφετέρου, να βοηθά, κατά περίπτωση, τους φορείς υλοποίησης έργων ώστε να πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρήση της εγγύησης της ΕΕ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ⁴. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ προέβλεπε επίσης τη συνεργασία του Κόμβου με παρόμοιες υπηρεσίες σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να εξασφαλίζεται ευρεία κάλυψη, ανταλλαγή γνώσεων και εκπόνηση έργων.

03 Ήδη, δυνάμει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020, η ΕΕ παρείχε συμβουλευτική υποστήριξη κατ' εφαρμογή πολλών διαφορετικών πρωτοβουλιών. Οι υφιστάμενες πρωτοβουλίες παροχής επενδυτικών συμβουλών διαφέρουν μεταξύ τους όσον αφορά τον τομέα πολιτικής, το ποσό, τον πάροχο της βοήθειας και τις αμοιβές που βαρύνουν τους δικαιούχους. Συνολικά, ο προϋπολογισμός που διατέθηκε για την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στις πρωτοβουλίες αυτές ανερχόταν σε περίπου 100 εκατομμύρια ευρώ ετησίως (για λεπτομέρειες, βλέπε [παράρτημα Ι](#)), ήτοι σε 700 εκατομμύρια ευρώ για την επταετή περίοδο ισχύος του ΠΔΠ 2014-2020. Ο Κόμβος συστάθηκε στα μέσα του 2015 με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επιπλέον των ήδη διαθέσιμων⁵.

04 Ο Κόμβος λειτουργεί ως **εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ**. Οι ρυθμίσεις του Κόμβου καθορίζονται σε συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης (ΣΠΕΣ) που υπογράφηκε δυνάμει της ισχύουσας χρηματοδοτικής και διοικητικής συμφωνίας-πλασίου του 2014 μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ. Ο Κόμβος είναι η τρίτη κατά σειρά μεγαλύτερη πηγή τεχνικής βοήθειας της ΕΕ και συγκεκριμένα συμβουλευτικών υπηρεσιών, μετά την Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες (JASPERS) και την Ευρωπαϊκή Υποστήριξη Τοπικής Ενέργειας (ELENA). Ο προϋπολογισμός της ΕΕ καλύπτει το 75 % του ετήσιου προϋπολογισμού του Κόμβου (έως και 20 εκατομμύρια ευρώ), και η ΕΤΕπ καλύπτει το υπόλοιπο 25 % (έως και 6,6 εκατομμύρια ευρώ). Ο προϋπολογισμός και τα ετήσια προγράμματα εργασίας του Κόμβου καθορίζονται σε ετήσιες ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης, η υλοποίηση των οποίων καλύπτει συνήθως μία τριετία ή μία τετραετία. Ο Κόμβος τελεί υπό τη διεύθυνση τετραμελούς επιτροπής συντονισμού, απαρτιζόμενης από δύο εκπροσώπους της Επιτροπής και δύο της ΕΤΕπ. Η επιτροπή συντονισμού είναι αρμόδια για την επισκόπηση της στρατηγικής και της πολιτικής, την εποπτεία των δραστηριοτήτων του Κόμβου, την υποβολή αναφορών στους ενδιαφερόμενους φορείς, τον καθορισμό των υπηρεσιών και την έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής. Μια ομάδα υπαλλήλων της ΕΤΕπ ασχολείται με τις καθημερινές δραστηριότητες του Κόμβου. Η ΕΤΕπ υποβάλλει κάθε χρόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο

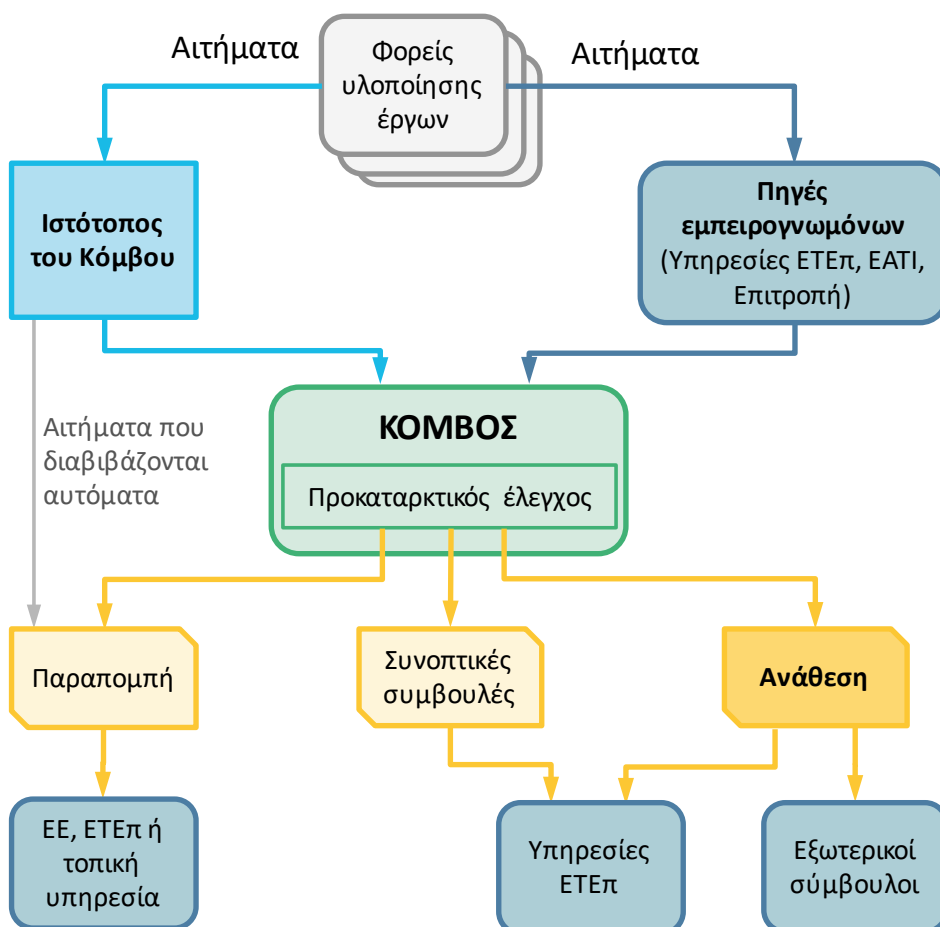
⁴ Άρθρο 6 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ.

⁵ Άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού για το ΕΤΣΕ.

και στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες και τον προϋπολογισμό του Κόμβου.

05 Ο Κόμβος διαχειρίζεται τα **αιτήματα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών** (βλέπε **γράφημα 1**). Ο Κόμβος λαμβάνει αιτήματα παροχής συμβουλών είτε απευθείας μέσω του ιστοτόπου του είτε από «πηγές εμπειρογνομώνων», και συγκεκριμένα από τις υπηρεσίες της ΕΤΕπ, τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες ή ιδρύματα (EATI) ή την Επιτροπή. Η ομάδα υποστήριξης του Κόμβου καταγράφει τα αιτήματα και αποφασίζει επί της συνέχειας που πρέπει να δοθεί («προκαταρκτική εξέταση»). Ο Κόμβος μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες, να παραπέμψει τα αιτήματα γενικού περιεχομένου στον πλέον αρμόδιο πάροχο υπηρεσιών εντός της ΕΕ, στην ΕΤΕπ ή σε άλλο τοπικό πάροχο («παραπομπή»), να αποφασίσει να δώσει συνέχεια στο αίτημα με περισσότερο εμπειρογνομημένο τρόπο ζητώντας τη συνεισφορά των υπηρεσιών της ΕΤΕπ («συνοπτικές συμβουλές»), ή να διαθέσει δικούς του πόρους και να μεριμνήσει για την παροχή συμβουλών από τις υπηρεσίες της ΕΤΕπ ή από εξωτερικούς συμβούλους («ανάθεση»). Οι αναθέσεις μπορεί να αφορούν συγκεκριμένο επενδυτικό έργο ή ομάδα έργων («ανάθεση που αφορά συγκεκριμένο έργο») ή να συμβάλλουν γενικότερα στην εξασφάλιση της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις («ανάθεση που δεν αφορά συγκεκριμένο έργο»). Επίσης, ο Κόμβος επιδιώκει τη συνεργασία με τις EATI για την προώθηση της δυνατότητας υποβολής αιτημάτων υποστήριξης και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο. Επιπλέον, παρέχει υποστήριξη στο πρόγραμμα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για την υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων σε τέσσερα κράτη μέλη (Βουλγαρία, Κροατία, Ελλάδα και Ρουμανία), το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ).

Γράφημα 1 – Διεκπεραίωση αιτημάτων παροχής συμβουλών από τον Κόμβο



Πηγή: ΕΕΣ, ίδια επεξεργασία.

06 Ο Κόμβος παρέχει υποστήριξη σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς υλοποίησης έργων, περιλαμβανομένων των ΕΑΤΙ και των επενδυτικών πλατφορμών ή ταμείων, και περιφερειακών και τοπικών δημόσιων φορέων. Παρέχει δωρεάν υπηρεσίες στους δημόσιους φορείς υλοποίησης, ενώ οι αμοιβές που χρεώνονται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ανέρχονται κατ' ανώτατο όριο στο ένα τρίτο του συνολικού κόστους. Στο **πλαίσιο 1** παρατίθεται παράδειγμα ανάθεσης που αφορά συγκεκριμένο έργο.

Πλαίσιο 1

Παράδειγμα ανάθεσης του Κόμβου

Ο Κόμβος έλαβε αίτημα παροχής τεχνικών συμβουλών από κρατικές αρχές για τον ανασχεδιασμό και την αντικατάσταση του οδικού φωτισμού. Το έργο επρόκειτο να υλοποιηθεί υπό τη μορφή σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού

τομέα, στο πλαίσιο της οποίας οι δυνητικοί ανάδοχοι κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορές για τις σχετικές εργασίες. Το αίτημα αφορούσε την παροχή τεχνικών συμβουλών σχετικά με την κατάσταση του υφιστάμενου δικτύου φωτισμού (κυρίως των λαμπτήρων, των μετασηματιστών και των υπόγειων υποδομών), οι οποίες θα διευκόλυναν όλους τους υποψηφίους να υπολογίσουν καλύτερα τις απαιτούμενες εργασίες και το πιθανό κόστος. Συνεπώς, σκοπός της ανάθεσης ήταν να συμβάλει στην επιτυχή έκβαση της διαδικασίας υποβολής προσφορών και στην εξασφάλιση της οικονομικής αποδοτικότητας της σχετικής δαπάνης.

07 Κατόπιν επισκόπησης των πρώτων δύο ετών εφαρμογής του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, η ΕΕ αποφάσισε την παράταση ισχύος και την επέκταση του ΕΤΣΕ, και τροποποίησε τον οικείο κανονισμό τον Δεκέμβριο του 2017 (ΕΤΣΕ 2.0)⁶. Με τον **κανονισμό για το ΕΤΣΕ 2.0** θεσπίστηκαν ορισμένες διατάξεις που αφορούσαν τον Κόμβο. Οι νέες διατάξεις τόνιζαν την ανάγκη παροχής στοχευμένης υποστήριξης για τη διάρθρωση των έργων, για καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και για επενδυτικές πλατφόρμες που καλύπτουν περισσότερα κράτη μέλη ή περιφέρειες. Δυνάμει των διατάξεων αυτών, ο Κόμβος όφειλε να υιοθετήσει μια περισσότερο προορατική προσέγγιση για την ενθάρρυνση της διαθεσιμότητας έργων του ΕΤΣΕ σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, καθώς και για προτεραιότητες πολιτικής, όπως η δράση για το κλίμα, η κυκλική οικονομία, ο ψηφιακός τομέας και οι διασυνοριακές επενδύσεις.

08 Τον Ιούνιο του 2018, η Επιτροπή πρότεινε το **πρόγραμμα InvestEU**⁷ ως μέρος της δέσμης προτάσεων για το επόμενο ΠΔΠ. Το σχέδιο κανονισμού προβλέπει έναν συμβουλευτικό κόμβο InvestEU, τον οποίο θα διαχειρίζεται και θα φιλοξενεί η Επιτροπή, με κύριο εταίρο την ΕΤΕπ. Η πλατφόρμα αυτή προορίζεται να αντικαταστήσει τον Κόμβο και 12 άλλες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020. Σκοπός της πρότασης είναι η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των υπό κεντρική διαχείριση πρωτοβουλιών παροχής συμβουλών της ΕΕ που υφίστανται επί του παρόντος προς υποστήριξη των επενδύσεων. Ο προϋπολογισμός του νέου κόμβου θα ανέρχεται ετησίως σε 72 εκατομμύρια ευρώ.

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2356.

⁷ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «InvestEU» [COM(2018) 439 final].

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

09 Στόχος του ελέγχου μας ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον ο Κόμβος έχει αποδείξει ότι συνιστά αποτελεσματικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων. Συγκεκριμένα, εξετάσαμε κατά πόσον ο Κόμβος:

- 1) συστάθηκε κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στην ανάγκη παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών επιπλέον των ήδη διαθέσιμων από άλλες πηγές της ΕΕ·
- 2) λειτούργησε όντως βάσει όσων προβλέπονταν για την επίτευξη των στόχων του, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τους εταίρους·
- 3) συνέβαλε στην αύξηση της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις.

10 Ο έλεγχος εστίασε στη σύσταση και στη λειτουργία του Κόμβου έως το τέλος του 2018. Η παρεχόμενη από τον ενωσιακό προϋπολογισμό στήριξη στον Κόμβο κατά την περίοδο 2015-2018 ανήλθε σε σχεδόν 70 εκατομμύρια ευρώ. Ο έλεγχος κάλυψε μόνο ένα μέρος του δεύτερου πυλώνα του ΕΣΕ και δεν περιλάμβανε την ΕΠΕΕ. Ο Κόμβος αποτελεί μόνο μία από τις διάφορες πηγές τεχνικής βοήθειας της ΕΕ ([παράρτημα I](#)).

11 Η έκθεσή μας περιέχει ανάλυση, συμπεράσματα και συστάσεις χρήσιμες για τον συμβουλευτικό κόμβο InvestEU που προβλέπεται για την περίοδο 2021-2027. Ο εν λόγω κόμβος θα έχει ευρύτερες αρμοδιότητες και θα διαθέτει περισσότερους πόρους από τον υφιστάμενο.

12 Για τη διατύπωση των συμπερασμάτων μας βασιστήκαμε στην εξέταση εγγράφων που σχετίζονται με τον Κόμβο και τις προϋπάρχουσες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες, σε συνεντεύξεις με υπαλλήλους της ΕΤΕπ και της Επιτροπής, σε ανάλυση των στοιχείων διαχείρισης του Κόμβου, στην εξέταση δείγματος αιτημάτων που αυτός διαχειρίστηκε, καθώς και σε έρευνες που απευθύνονταν στις ΕΑΤΙ που συνεργάζονται με τον Κόμβο και σε δικαιούχους που έχουν λάβει σημαντική συμβουλευτική υποστήριξη από αυτόν (βλέπε περισσότερα σχετικά με τη μεθοδολογία στο [παράρτημα II](#)).

Παρατηρήσεις

Ο Κόμβος αναπτύχθηκε ως εργαλείο «με γνώμονα τη ζήτηση», χωρίς να έχει προηγηθεί εμπειριστατωμένη εκτίμηση

13 Προκειμένου να εξετάσουμε κατά πόσον ο Κόμβος συστάθηκε κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στην ανάγκη για πρόσθετες συμβουλευτικές υπηρεσίες, υποβάλαμε σε επισκόπηση τις προπαρασκευαστικές αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν και αναλύσαμε την επακόλουθη δράση του, καθώς και τη συναφή χρήση πόρων. Θεωρούμε ότι, προκειμένου να στρέψει τις δραστηριότητες του Κόμβου προς τη σωστή κατεύθυνση και να καθορίσει τον ενδεδειγμένο προϋπολογισμό, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε προβεί σε εκτίμηση:

- 1) των μη ικανοποιούμενων αναγκών σε συμβουλευτικές υπηρεσίες που προοριζόταν να καλύψει ο Κόμβος, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν καλύπτονταν από άλλες προϋπάρχουσες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες της ΕΕ (ήτοι να μεριμνήσει ώστε η υποστήριξη του Κόμβου να λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις άλλες διαθέσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες⁸), και
- 2) της πιθανής ζήτησης, ήτοι του αριθμού των αιτημάτων που πιθανολογούνταν ότι θα λάμβανε ο Κόμβος και τα οποία θα ήταν επιλέξιμα για υποστήριξη από αυτόν.

Μη εμπειριστατωμένη εκτίμηση πριν από τη δημιουργία του Κόμβου

14 Κατ' αρχήν, κάθε πρόταση για δραστηριότητες που συνεπάγονται δημοσιονομικές δαπάνες της ΕΕ πρέπει να υπόκειται σε «εκ των προτέρων αξιολόγηση»⁹. Τον Ιανουάριο του 2015, η Επιτροπή συνόδευσε τη νομοθετική πρότασή της για το ΕΤΣΕ με έκθεση της ειδικής ομάδας (κράτη μέλη, Επιτροπή, ΕΤΕπ) σχετικά με τις επενδύσεις στην ΕΕ, στην οποία καταδεικνυόταν η γενική ανάγκη παροχής πρόσθετων συμβουλευτικών υπηρεσιών σε επίπεδο ΕΕ. Διαπιστώσαμε ότι, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Κόμβου, δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία επίσημη «εκ των προτέρων αξιολόγηση» για τον καθορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών της νέας πρωτοβουλίας.

⁸ Άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού για το ΕΤΣΕ.

⁹ Άρθρο 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής των δημοσιονομικών κανόνων που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

15 Αυτή η απουσία εκτίμησης διαφαινόταν στις διατάξεις του κανονισμού για το ΕΤΣΕ που αφορούν τον Κόμβο. Αν και ο κανονισμός όριζε για τον Κόμβο δικό του προϋπολογισμό, δεν προέβλεπε τιμές-στόχο ή προσδοκίες όσον αφορά το επιθυμητό επίπεδο των συμβουλευτικών υπηρεσιών ανά γεωγραφική περιοχή, τομέα πολιτικής ή δραστηριότητά του ή σχετικά με την προσέγγιση που θα έπρεπε να ακολουθηθεί για την κάλυψη των συμβουλευτικών αναγκών.

16 Λίγο μετά τη σύσταση του Κόμβου, η επιτροπή συντονισμού του ανέλαβε άμεση δράση για τον εντοπισμό των **μη ικανοποιούμενων συμβουλευτικών αναγκών** στην ΕΕ, δρομολογώντας την εκπόνηση σχετικής μελέτης¹⁰. Στόχος της μελέτης ήταν να υποστηρίξει την ΕΤΕπ και την Επιτροπή στη χάραξη μιας μεσοπρόθεσμης ή και μακροπρόθεσμης στρατηγικής που θα βοηθούσε τον Κόμβο να ορίσει προτεραιότητες, μεταξύ αυτών και το πού, το πώς και σε τι θα εστίαζε τους πόρους του. Στη μελέτη προσδιορίζονταν τα κράτη μέλη της ΕΕ με τις μεγαλύτερες συμβουλευτικές ανάγκες, καθώς και οι συγκεκριμένοι τομείς (**πίνακας 1**). Ένα βασικό συμπέρασμα της μελέτης ήταν ότι η αποσύνδεση των αναγκών από την προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών οφειλόταν κυρίως στις δυσκολίες των φορέων υλοποίησης έργων να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών, να εξασφαλίσουν την πληρωμή των υπηρεσιών, καθώς και να εξεύρουν πάροχο υπηρεσιών. Το συμπέρασμα αυτό σηματοδότησε την ανάγκη να αναλάβει ο Κόμβος ενεργό δράση για την επίλυση των προβλημάτων πρόσβασης. Οι περισσότερες από τις χώρες ύψιστης προτεραιότητας εντάσσονταν στην κατηγορία των χωρών της συνοχής με χαμηλή απορρόφηση του ΕΤΣΕ¹¹.

¹⁰ Μελέτη με τίτλο «Market gap analysis for advisory services under the Hub», PWC, Οκτώβριος 2016.

¹¹ Ειδική έκθεση 03/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, σελίδα 37.

Πίνακας 1 – Ανάγκες παροχής συμβουλών ανά κράτος μέλος και τομέα

Κατηγορία	Κράτος μέλος	Τομείς προτεραιότητας
Ύψιστη προτεραιότητα	Βουλγαρία, Κροατία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λετονία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία	Υποδομές μεταφορών και ενέργειας, περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων
Υψηλή προτεραιότητα	Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Μάλτα, Πορτογαλία και Ισπανία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων
Μεσαία προτεραιότητα	Βέλγιο, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και Ιρλανδία	ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης
Χαμηλή προτεραιότητα	Αυστρία, Δανία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.	ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ΕΑΚ

Πηγή: Μελέτη PwC σχετικά με την ανάλυση των ελλειμμάτων στην αγορά (2016).

17 Σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση ότι η υποστήριξη του Κόμβου θα λειτουργούσε συμπληρωματικά προς τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που ήταν διαθέσιμες στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ, αυτό που προέκυψε από την εκ μέρους μας επισκόπηση του νομικού και συμβατικού πλαισίου του Κόμβου ήταν ότι η συμπληρωματικότητά του με αυτές τις συμβουλευτικές υπηρεσίες δεν ορίστηκε με σαφήνεια κατά την έναρξη της λειτουργίας του. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ δεν περιέγραφε τα κενά στην παροχή συμβουλών που καλούνταν να καλύψει ο Κόμβος, σε σύγκριση με προϋπάρχουσες συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ. Στο συμβατικό πλαίσιο του Κόμβου εντοπίσαμε μόλις δύο σαφώς προσδιορισμένες περιπτώσεις όπου η υποστήριξη που αυτός παρείχε παρουσιαζόταν ως συμπληρωματική προς άλλες υφιστάμενες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες. Πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Υποστήριξη Τοπικής Ενέργειας (ELENA) για επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις μεταφορές, και για τη συμβουλευτική εντολή για την έρευνα και την καινοτομία (InnovFin) για επενδύσεις στην έρευνα.

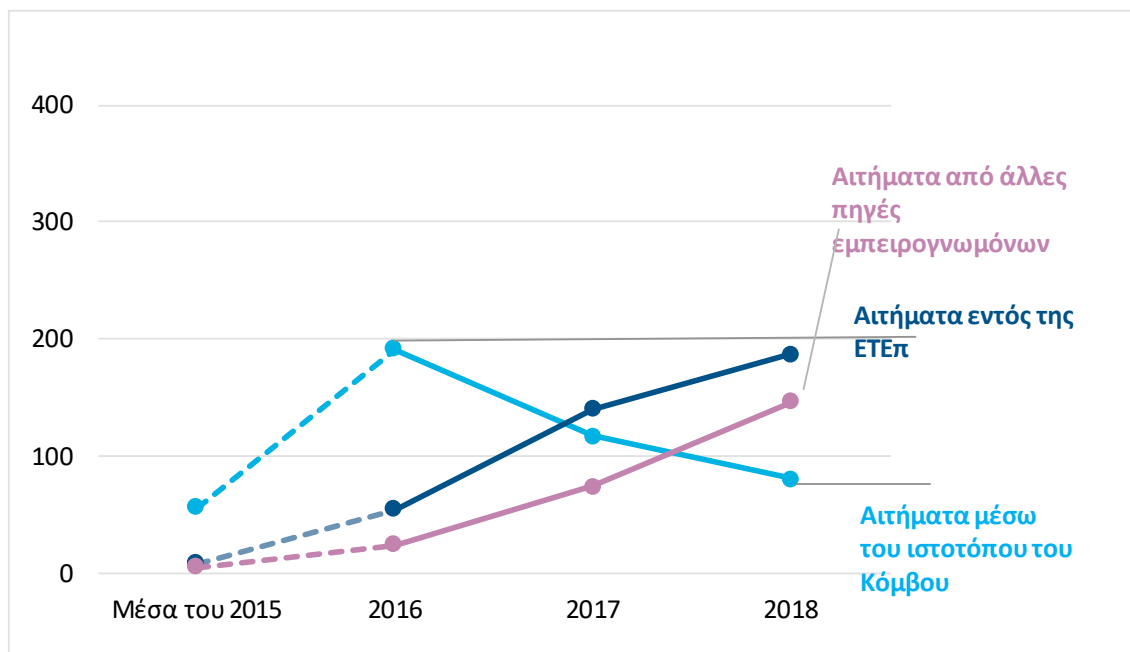
18 Κατά την άποψή μας, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ δημιούργησαν τον Κόμβο ως ένα εργαλείο «με γνώμονα τη ζήτηση», χωρίς να έχει προηγηθεί εμπειριστατωμένη εκτίμηση των συμβουλευτικών αναγκών που θα κάλυπτε, του επίπεδου της ζήτησης στο οποίο θα καλούνταν εν δυνάμει να ανταποκριθεί, ή του ύψους των πόρων που θα χρειαζόταν. Με άλλα λόγια, ο Κόμβος άρχισε να λειτουργεί βάσει της παραδοχής ότι τα αιτήματα υποστήριξης που θα δεχόταν θα αντιστοιχούσαν, σε μεγάλο βαθμό, στις μη ικανοποιούμενες ανάγκες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε λάβει λίγα αιτήματα ικανά να οδηγήσουν σε ανάθεση σε σύγκριση με τους διαθέσιμους πόρους

19 Η συμβολή του Κόμβου στην τόνωση των επενδύσεων εξαρτιόταν σε μεγάλο βαθμό από τον αριθμό των υποβαλλόμενων αιτημάτων και το ποσοστό αυτών που ήταν επιλέξιμα για παροχή υποστήριξης και, κατά συνέπεια, έγιναν αντικείμενο ανάθεσης.

20 Ο Κόμβος έλαβε 1091 **αιτήματα**, ήτοι λιγότερο από ένα αίτημα την ημέρα κατά μέσο όρο, από τα μέσα του 2015 έως το 2018. Τα περισσότερα αιτήματα υποβάλλονταν απευθείας από τους φορείς υλοποίησης έργων στον ιστότοπο του Κόμβου (41 %), ενώ τα υπόλοιπα προέρχονταν από τις υπηρεσίες της ΕΤΕπ, την ΕΤΑΑ, τις ΕΑΤΙ και την Επιτροπή («πηγές εμπειρογνομόνων»). Μολονότι ο συνολικός αριθμός των υποβαλλόμενων αιτημάτων αυξανόταν ετησίως, τα αιτήματα που υποβάλλονταν μέσω του ιστοτόπου του Κόμβου μειώνονταν (*γράφημα 2*). Η μείωση αυτή οφειλόταν εν μέρει στην αυτόματη διαβίβαση των αιτημάτων σε άλλες υπηρεσίες μετά τον επανασχεδιασμό του ιστοτόπου το 2017. Παράλληλα, σημειώθηκε αύξηση των αιτημάτων που υποβάλλονταν από τις πηγές εμπειρογνομόνων, ιδίως δε από τις υπηρεσίες της ΕΤΕπ.

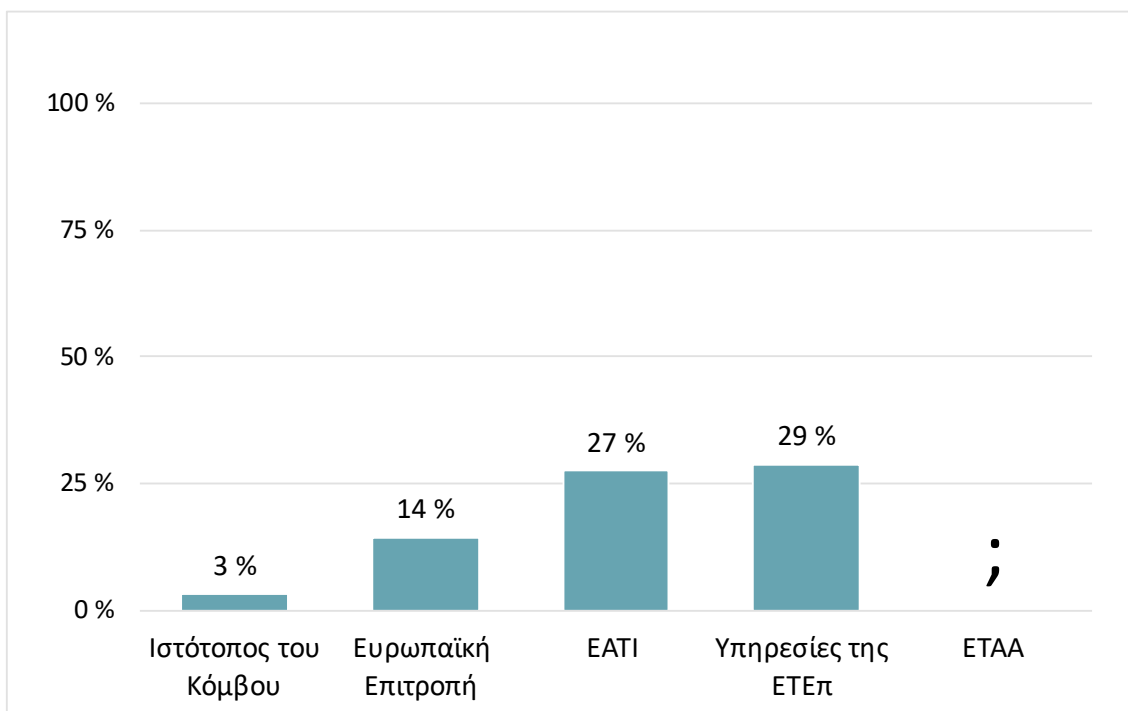
Γράφημα 2 – Οι πηγές προέλευσης των αιτημάτων εξελίχθηκαν την περίοδο 2015-2018



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Ο Κόμβος άρχισε να δέχεται αιτήματα μετά τη σύστασή του στα μέσα του 2015.

21 Τα περισσότερα αιτήματα που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο αυτή δεν οδήγησαν σε ανάθεση για παροχή υποστήριξης από τον Κόμβο. Από τα 1091 αιτήματα που ελήφθησαν, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, περίπου το 22 % βρισκόταν στο στάδιο του προκαταρκτικού ελέγχου, είτε υπό αξιολόγηση είτε εν αναμονή περαιτέρω πληροφοριών, ενώ περίπου το 52 % είχε αξιολογηθεί ως αιτήματα προς «παραπομπή» ή προς παροχή «συνοπτικών συμβουλών». Ο Κόμβος προέβη σε αναθέσεις για το 26 % των υποβληθέντων αιτημάτων (285 από τα 1 091 – [γράφημα 3](#)). Το ποσοστό των αιτημάτων που κατέληγε σε **ανάθεση** εξαρτιόταν από την πηγή. Τα αιτήματα που υποβάλλονταν μέσω του ιστοτόπου είχαν πολύ λιγότερες πιθανότητες να οδηγήσουν σε αναθέσεις από όσα υποβάλλονταν από πηγές εμπειρογνομόνων. Λιγότερο από το 3 % των αιτημάτων που ελήφθησαν μέσω του ιστοτόπου του Κόμβου οδήγησε σε αναθέσεις (14 από τα 447). Ακόμη και μετά την εισαγωγή της αυτόματης παραπομπής ορισμένων διαδικτυακών αιτημάτων από το 2017 και έπειτα, λίγα ήταν αυτά που οδήγησαν σε αναθέσεις (4,1 % το 2018). Αντιθέτως, το 27 % περίπου των αιτημάτων που υποβλήθηκαν από πηγές εμπειρογνομόνων οδήγησε σε ανάθεση. Εξ αυτού προκύπτει, εν μέρει, ότι οι πηγές εμπειρογνομόνων πραγματοποιούσαν ως έναν βαθμό προκαταρκτικό έλεγχο πριν από τη διαβίβαση των αιτημάτων για παροχή υποστήριξης από τον Κόμβο. Η ΕΤΑΑ εξέταζε όλα τα αιτήματα υποστήριξης που λάμβανε προτού διαβιβάσει τις αναθέσεις στον Κόμβο. Ο Κόμβος δεν διέθετε στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των αιτημάτων που είχε λάβει από την ΕΤΑΑ και, συνεπώς, σχετικά με το ποσοστό των αιτημάτων που εξελίχθηκαν σε αναθέσεις.

Γράφημα 3 – Χαμηλό το ποσοστό αιτημάτων μέσω του ιστοτόπου του Κόμβου που οδήγησαν σε αναθέσεις σε σύγκριση με άλλες πηγές



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

22 Το χαμηλό επίπεδο των αναθέσεων που διεκπεραιώθηκαν αντικατοπτρίζεται στην απορρόφηση του **προϋπολογισμού του Κόμβου**, καθώς τα πρώτα τριάμισι χρόνια μεγάλο μέρος της διαθέσιμης χρηματοδότησης του Κόμβου παρέμεινε αχρησιμοποίητη (**πίνακας 2**). Συνολικά, την περίοδο 2015-2018, από τον ενωσιακό προϋπολογισμό διατέθηκαν για τον Κόμβο πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 68,1 εκατομμυρίων ευρώ. Διαπιστώσαμε ότι η εκτέλεση του προϋπολογισμού τα πρώτα έτη δραστηριότητας του Κόμβου ήταν χαμηλότερη από την αναμενόμενη (μόνο 36 % το 2015 και 42 % το 2016). Κατά συνέπεια, το 2015 και το 2016, η Επιτροπή μετέφερε πιστώσεις πληρωμών ύψους 18 εκατομμυρίων ευρώ από το ειδικό για τον Κόμβο κονδύλιο του προϋπολογισμού σε άλλα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα 43,3 εκατομμύρια ευρώ που κατέβαλε η Επιτροπή στην ΕΤΕπ για τις δραστηριότητες του Κόμβου κατά τη διάρκεια της περιόδου περιλάμβαναν σημαντικά ποσά προχρηματοδότησης σύμφωνα με το συμβατικό πλαίσιο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, οι επιλέξιμες δαπάνες του Κόμβου που μπορούσαν πράγματι να αποδοθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2015-2018 ανέρχονταν σε 26,2 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή μόλις στο 26 % των διαθέσιμων ποσών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πίνακας 2 – Ο βαθμός εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Κόμβου ήταν χαμηλός

Έτος	2015	2016	2017	2018	Σύνολα
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (σε ευρώ)	10 000 000	19 400 000	19 400 000	19 300 000	68 100 000
Πληρωμές από την Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 (συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης)	9 978 768	15 520 000	10 093 500	7 720 000	43 312 268
Χρησιμοποίηση %	99,8 %	80,0 %	52,0 %	40,0 %	63,6 %
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες που αποδίδονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά την περίοδο 2015-2018					26 153 039

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρασχέθηκαν από τη ΓΔ ECFIN και την ΕΤΕπ.

23 Κατά την άποψή μας, ο Κόμβος δημιουργήθηκε βάσει της υπόθεσης ότι θα λάμβανε μεγαλύτερο αριθμό αιτημάτων υποστήριξης που θα οδηγούσαν σε αναθέσεις από ό,τι συνέβη στην πράξη. Ως εκ τούτου, τα τριάμισι πρώτα χρόνια της λειτουργίας του δεν δαπάνησε μεγάλο μέρος της διαθέσιμης χρηματοδότησης.

Μολονότι οι δικαιούχοι έμεναν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του Κόμβου, αυτές δεν παρέχονταν με στοχευμένο τρόπο

24 Βασικός επιχειρησιακός στόχος του Κόμβου ήταν η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένης στις ατομικές ανάγκες των δικαιούχων, οι οποίες βέβαια αντικατόπτριζαν τις προτεραιότητες συμβουλευτικής υποστήριξης. Εξετάσαμε:

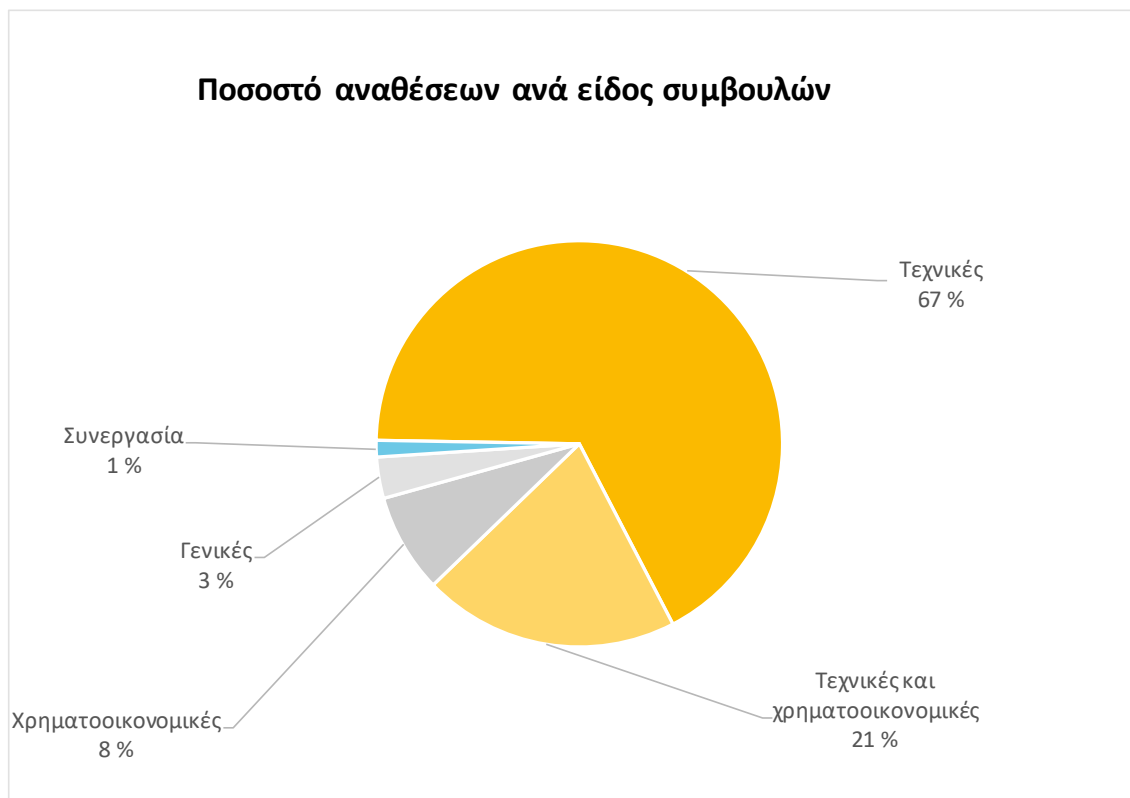
- ο στο πλαίσιο έρευνας, αν οι επιμέρους δικαιούχοι ήταν ικανοποιημένοι με την υποστήριξη που έλαβαν·

- ο αν οι αναθέσεις ανταποκρίνονταν στις προτεραιότητες για συμβουλευτική υποστήριξη, βάσει ανάλυσης της στρατηγικής, των διαδικασιών και των διαθέσιμων πληροφοριών διαχείρισης του Κόμβου·
- ο αν οι εξελίξεις στη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ συνέβαλαν στην εξασφάλιση επαρκούς γεωγραφικής κάλυψης των συμβουλευτικών αναγκών.

Οι δικαιούχοι ήταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι με τις εξατομικευμένες συμβουλές που έλαβαν

25 Την περίοδο 2015-2018, ο Κόμβος πραγματοποίησε 285 αναθέσεις σε δικαιούχους από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Μεγάλο ποσοστό των αναθέσεων αφορούσε την παροχή τεχνικών ή οικονομικών συμβουλών σε συγκεκριμένα έργα (88 %). Οι υπόλοιπες αναθέσεις αφορούσαν την παροχή χρηματοοικονομικών συμβουλών όχι όμως για συγκεκριμένα έργα, τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ και γενικά ζητήματα (12 %) (*γράφημα 4*).

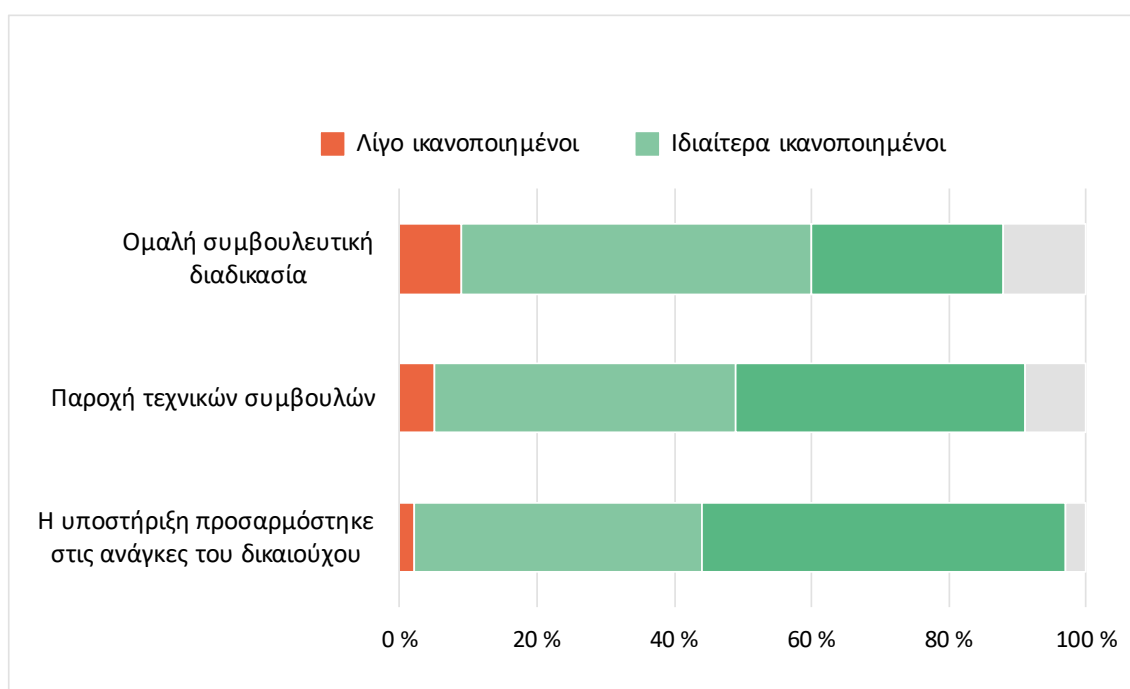
Γράφημα 4 – Η συντριπτική πλειονότητα των δικαιούχων έλαβε τεχνικές ή χρηματοοικονομικές συμβουλές



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

26 Στην έρευνά μας¹², οι δικαιούχοι δήλωσαν γενικά «ιδιαίτερα» ικανοποιημένοι με τις βασικές πτυχές των συμβουλευτικών υπηρεσιών που έλαβαν. Σχεδόν το 80 % όσων απάντησαν αξιολόγησαν ως «σημαντική» ή «εξαιρετικά σημαντική» τη συμβολή του Κόμβου στο να διασφαλιστεί μια ομαλή διαδικασία παροχής συμβουλών, ενώ άνω του 90 % αυτών συμφώνησε ότι η στήριξη ήταν προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους (γράφημα 5).

Γράφημα 5 – Οι δικαιούχοι ήταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την υποστήριξη του Κόμβου



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει έρευνας των δικαιούχων συμβουλευτικής υποστήριξης στο πλαίσιο του Κόμβου.

27 Κατά την άποψή μας, όσον αφορά τις αναθέσεις που πραγματοποιήθηκαν, ο Κόμβος εκπλήρωσε σε μεγάλο βαθμό τον στόχο της παροχής εξατομικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ικανοποίηση των δικαιούχων.

¹² Το ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα ήταν 48,86 %, ήτοι λάβαμε 43 απαντήσεις από τους 88 δικαιούχους στους οποίους την απευθύνσαμε.

Ο Κόμβος δεν διαθέτει σαφή στρατηγική και διαδικασίες για τη στόχευση της υποστήριξης

28 Διαπιστώσαμε ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν είχε εγκριθεί καμία επίσημη στρατηγική για την εστίαση της υποστήριξης του Κόμβου, παρότι το συμβατικό πλαίσιο του προέβλεπε ότι η επιτροπή συντονισμού θα αναθεωρεί και θα αποφασίζει τη στρατηγική¹³ και ο εξωτερικός σύμβουλος τον οποίο προσέλαβε η επιτροπή συντονισμού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Κόμβος πρέπει να έχει συγκεκριμένους στόχους για τις δραστηριότητές του¹⁴.

29 Τον Φεβρουάριο του 2018, η επιτροπή συντονισμού αποφάσισε ότι η εν τοις πράγμασι στρατηγική του Κόμβου αντικατοπτριζόταν δεόντως στα ετήσια προγράμματα εργασίας του¹⁵. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι τα προγράμματα αυτά δεν επεξηγούσαν επαρκώς τον τρόπο με τον οποίο είχαν σχεδιαστεί οι δραστηριότητες του Κόμβου ώστε να συμβάλουν στην τόνωση των επενδύσεων, ούτε περιλάμβαναν τιμές-στόχο ή αναμενόμενα αποτελέσματα για το τέλος της περιόδου χρηματοδότησης (δηλαδή το 2020) όσον αφορά τις προτεραιότητες για συμβουλευτική υποστήριξη.

30 Ο Κόμβος ανέπτυξε κριτήρια για την εξέταση της επιλεξιμότητας των αιτημάτων. Διαπιστώσαμε, ωστόσο, ότι δεν είχε καθορίσει κριτήρια και διαδικασίες για τον προσδιορισμό της αξίας (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή) μιας ανάθεσης όσον αφορά την πιθανή συμβολή της στη διαθεσιμότητα επενδυτικών έργων. Πιστεύαμε ότι ο Κόμβος θα είχε αναπτύξει σαφή κριτήρια για την αξιολόγηση μιας ανάθεσης, βάσει των προτεραιοτήτων του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, όπως:

- η **προσθετικότητα** – ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ προέβλεπε ότι η υποστήριξη από τον Κόμβο θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες της ΕΕ για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης

¹³ Άρθρο 4, παράγραφος 3, της συμφωνίας-πλασίου εταιρικής σχέσης (ΣΠΑΣ) σχετικά με τον Κόμβο μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ.

¹⁴ Μελέτη με τίτλο «Market gap analysis for advisory services under the Hub», PWC, Οκτώβριος 2016.

¹⁵ Πρακτικά της συνεδρίασης της επιτροπής συντονισμού του Φεβρουαρίου του 2018.

- το **είδος στήριξης** – η καθιερωμένη πολιτική του Κόμβου ήταν ότι έπρεπε να δοθεί προτεραιότητα πρώτα στα αιτήματα που αφορούν συγκεκριμένα έργα, και στη συνέχεια σε αιτήματα που δεν αφορούν συγκεκριμένα έργα, τα οποία μπορούν να συμβάλουν εμμέσως στην αύξηση της διαθεσιμότητας επενδυτικών έργων¹⁶.
- ο **δυναμικός αντίκτυπος** βάσει βασικών χαρακτηριστικών του έργου (π.χ. στάδιο του έργου και μέγεθος των επενδύσεων) – μεγαλύτερα, ωριμότερα έργα θα έχουν περισσότερες πιθανότητες να σημειώσουν πρόοδο και να συμβάλουν περισσότερο στην τόνωση των επενδύσεων σε σύγκριση με μικρότερα έργα που βρίσκονται σε περισσότερο πρώιμο στάδιο ανάπτυξης·
- ο **τομέας ή η γεωγραφική περιοχή** – αναθέσεις που ανταποκρίνονταν στις προτεραιότητες των κρατών μελών και των τομέων που προσδιορίζονταν κατά την εκτίμηση των αναγκών θα θεωρούνται αναθέσεις «μεγαλύτερης αξίας» (σημείο 16).

31 Παρότι δεν είχε αναπτύξει κριτήρια για την αξιολόγηση των πιθανών αναθέσεων, ο Κόμβος κατέγραφε, αν και όχι όλες, τις περισσότερες αναγκαίες πληροφορίες, και συγκεκριμένα:

- **Προσθετικότητα** – Οι περιγραφές της ανάθεσης περιλάμβαναν αναφορά στα σχετικά άρθρα του κανονισμού για το ΕΤΣΕ. Εντούτοις, δεν επεξηγούσαν τους λόγους για τους οποίους ο Κόμβος ήταν το πλέον κατάλληλο μέσο για την εκτέλεση των αναθέσεων σε σύγκριση με τις άλλες διαθέσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες της ΕΕ. Στο **πλαίσιο 2** παρατίθεται παράδειγμα όπου η αιτιολόγηση αυτή δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς.

¹⁶ Αρχές και διαδικασία του Κόμβου για τη συνεργασία με / για τις ΓΔ της Επιτροπής.

Πλαίσιο 2

Ανάθεση με ανεπαρκή τεκμηρίωση της προσθετικότητας

Κατά την εξέταση της περίπτωσης αυτής, διαπιστώσαμε ότι η ανάθεση συνδεόταν με τον νομοθετικό στόχο της ΕΕ για την εγκατάσταση έξυπνων μετρητών για το 80 % τουλάχιστον του πληθυσμού έως το 2020. Θεωρούμε ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε συνάψει σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλει υπό κανονικές συνθήκες για τη χάραξη πολιτικής στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι η μελέτη ήταν συμπληρωματική αυτών που αναλαμβάνει και, στην πραγματικότητα, το αποτέλεσμα της μελέτης θα μπορούσε να παράσχει ανατροφοδότηση στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής / τις ρυθμιστικές αρχές για τη βελτίωση της στρατηγικής και του πλαισίου για το μέλλον.

- **Είδος στήριξης** — Ο Κόμβος κατέγραφε πληροφορίες σχετικά με τις προτεραιότητες ως προς την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης που προβλέπονται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ 2.0¹⁷ από το 2018 και μετά.
- **Δυνητικός αντίκτυπος** — Η ωριμότητα των έργων άρχισε να καταγράφεται στα συστήματα διαχείρισης μόλις από το δεύτερο εξάμηνο του 2018 και οι πληροφορίες σχετικά με τον όγκο των επενδύσεων δεν καταγράφονταν συστηματικά κατά την περίοδο που ελέγχθηκε.
- **Τομέας και γεωγραφική περιοχή** — Ο Κόμβος ταξινομούσε δεόντως τις αναθέσεις σύμφωνα με τους τομείς δραστηριότητας του ΕΤΣΕ και ανά κράτος μέλος.

32 Κατά την άποψή μας, ο Κόμβος δεν διέθετε αρκετά σαφή στρατηγική, ούτε είχε θεσπίσει τα κριτήρια και τις διαδικασίες που χρειαζόνταν προκειμένου να στρέψει την υποστήριξη εκεί όπου θα μπορούσε να προσφέρει τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, παρότι καταγραφόταν η πλειονότητα των πληροφοριών που ήταν απαραίτητες για τον σκοπό αυτό.

¹⁷ Στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΤΣΕ 2.0, οι νέες προτεραιότητες για τη συμβουλευτική υποστήριξη περιελάμβαναν έργα επιλέξιμα για στήριξη από το ΕΤΣΕ και έργα που αφορούν τη δράση για το κλίμα, και ψηφιακά και διασυνοριακά έργα, καθώς και έργα στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα, επενδυτικές πλατφόρμες ή συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Μολονότι οι αναθέσεις αφορούσαν τομείς και κράτη μέλη προτεραιότητας, για την καλύτερη κάλυψη των μη ικανοποιούμενων αναγκών σε συμβουλευτική υποστήριξη θα χρειαζόταν μια περισσότερο προορατική προσέγγιση

33 Με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες διαχείρισης του Κόμβου και άλλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, αναλύσαμε τον βαθμό στον οποίο τα καθήκοντά του αντικατόπτριζαν βασικές προτεραιότητες ως προς την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης (σημεία **30** και **31**), και συγκεκριμένα:

- την προσθετικότητα σε σχέση με άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές συμβουλευτικής υποστήριξης,
- τη συμβολή στη διαθεσιμότητα κατάλληλων για επενδύσεις έργων, μεταξύ των οποίων:
 - α) έργα που είναι επιλέξιμα για στήριξη από το ΕΤΣΕ, καθώς και έργα σχετικά με τη δράση για το κλίμα, την κυκλική οικονομία, τον ψηφιακό τομέα, καθώς και διασυνοριακά έργα,
 - β) χρηματοδοτικά μέσα, επενδυτικές πλατφόρμες και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,
- την κάλυψη τομέων και περιοχών με τις εντονότερες ανάγκες σε συμβουλευτική υποστήριξη.

34 Πραγματοποιήσαμε έρευνα σε δείγμα δικαιούχων, προκειμένου να διερευνήσουμε αν οι δικαιούχοι αυτοί θα μπορούσαν να είχαν λάβει τη συμβουλευτική υποστήριξη που τους παρείχε ο Κόμβος από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς συμβουλευτικούς φορείς. Διαπιστώσαμε ότι σχεδόν το 50 % όσων απάντησαν ανέφερε ότι θα μπορούσε να είχε λάβει την ίδια συμβουλευτική υποστήριξη από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς συμβουλευτικούς φορείς.

35 Όσον αφορά τη **διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις**, διαπιστώσαμε ότι σχεδόν όλες οι αναθέσεις αφορούσαν συγκεκριμένα έργα (265 από τις 285 ή 92 %). Ο Κόμβος κατέγραψε 55 αναθέσεις σχετιζόμενες με χρηματοδοτικές πράξεις της ΕΤΕπ. 28 αναθέσεις ήταν **συναφείς με το ΕΤΣΕ**, εκ των οποίων οι 12 αφορούσαν έργα που είχαν ήδη λάβει στήριξη από το ΕΤΣΕ, ήτοι η χρηματοδοτική πράξη της ΕΤΕπ είχε ήδη εγκριθεί, υπογραφεί ή εκταμειωθεί, οι τρεις έργα που είχαν ακυρωθεί και οι 13 έργα που βρίσκονταν υπό αξιολόγηση. Συνολικά, στο τέλος του 2018, ελάχιστα άνω του 1 % του συνόλου των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πράξεων που υποστηρίχθηκαν από το ΕΤΣΕ αποτέλεσαν αντικείμενο ανάθεσης του Κόμβου (12 από τις 1 031¹⁸).

36 Διαπιστώσαμε επίσης ότι 45 από τις 285 αναθέσεις αφορούσαν τη δράση για το κλίμα (16 %), εννέα την κυκλική οικονομία (3 %), 16 τον ψηφιακό τομέα (6 %) και 12 διάφορα διασυνοριακά έργα (4 %). Επιπλέον, ο Κόμβος πραγματοποίησε 30 αναθέσεις για δυνητικά καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα (17 το 2018), 12 για δυνητικές πλατφόρμες επενδύσεων¹⁹ (7 το 2018) και 16 για πιθανές συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (4 το 2018)²⁰. Στις περιπτώσεις αυτές, η υποστήριξη του Κόμβου ενδέχεται να παρασχέθηκε σε πολύ πρώιμο στάδιο, χωρίς καμία εγγύηση ότι θα δημιουργούνταν τα σχετικά μέσα, πλατφόρμες ή εταιρικές σχέσεις (**πλαίσιο 3**).

¹⁸ Πηγή: Στοιχεία της ΕΤΕπ σχετικά με το ΕΤΣΕ — Ιανουάριος 2019.

¹⁹ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017.

²⁰ Οι τρεις αυτές κατηγορίες ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται και, ως εκ τούτου, ο υπολογισμός ποσοστού δεν είναι έγκυρος.

Πλαίσιο 3

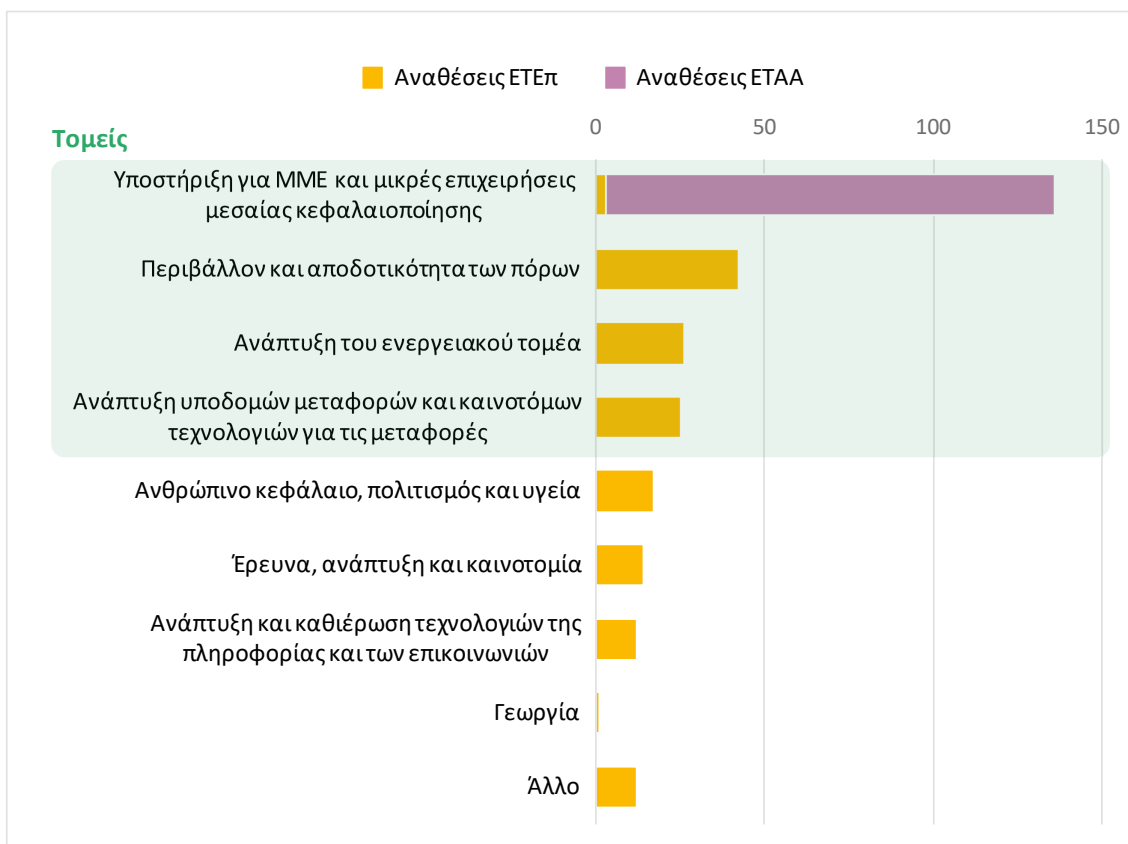
Παραδείγματα αναθέσεων του Κόμβου που αφορούσαν χρηματοδοτικά μέσα και επενδυτικές πλατφόρμες

Στο πλαίσιο μίας ανάθεσης του δείγματός μας, ο Κόμβος παρείχε υποστήριξη για την αξιολόγηση νέων μοντέλων χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού νέων πηγών χρηματοδότησης, μιας δημόσιας επένδυσης στην έρευνα και την ανάπτυξη σε διάφορα πανεπιστήμια. Η προστιθέμενη αξία της παρέμβασης του Κόμβου αιτιολογήθηκε με βάση την πολιτική του για υποστήριξη των τοπικών πρωτοβουλιών με σκοπό την ανάπτυξη έργων κατάλληλων για επενδύσεις με **καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα** για περιφερειακούς και τοπικούς δημόσιους φορείς. Ένα από τα αποτελέσματα της ανάθεσης ήταν μια έκθεση εξωτερικού συμβούλου τον Δεκέμβριο του 2018. Στα τέλη Δεκεμβρίου του 2018, ήταν ακόμη πολύ νωρίς για να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με το αν η στήριξη του Κόμβου θα οδηγούσε στη χρήση ενός νέου χρηματοδοτικού μέσου.

Μια άλλη ανάθεση του δείγματός μας αφορούσε την ανάπτυξη ενός διαδικτυακού εργαλείου για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε μια **επενδυτική πλατφόρμα** για τον γεωργικό τομέα. Η ανάθεση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέας επενδυτικής πλατφόρμας, αλλά θα βοηθήσει τους τελικούς χρήστες να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση της επενδυτικής πλατφόρμας, η οποία θα είναι σε θέση να αξιοποιήσει τους πόρους του ΕΤΣΕ και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

37 Όσον αφορά τους **τομείς**, ο Κόμβος ταξινομούσε τις αναθέσεις σύμφωνα με τους τομείς δραστηριότητας του ΕΤΣΕ (**γράφημα 6**). Οι περισσότερες αναθέσεις (215 από τις 285 ή 83 %) αφορούσαν τους τομείς υψηλότερης προτεραιότητας που είχαν προσδιοριστεί βάσει εκτίμησης αναγκών, δηλαδή τις μεταφορές, την ενέργεια, το περιβάλλον και την αποδοτική χρήση των πόρων, και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ενώ οι υπόλοιπες αφορούσαν τομείς που χαρακτηρίζονταν ως χαμηλότερης προτεραιότητας. Μεγάλο μέρος των αναθέσεων διεκπεραιώθηκε από την ΕΤΑΑ υπέρ ΜΜΕ σε τέσσερις χώρες (133 από τις 285 ή 47 %).

Γράφημα 6 – Οι περισσότερες αναθέσεις αφορούσαν τομείς υψηλής προτεραιότητας

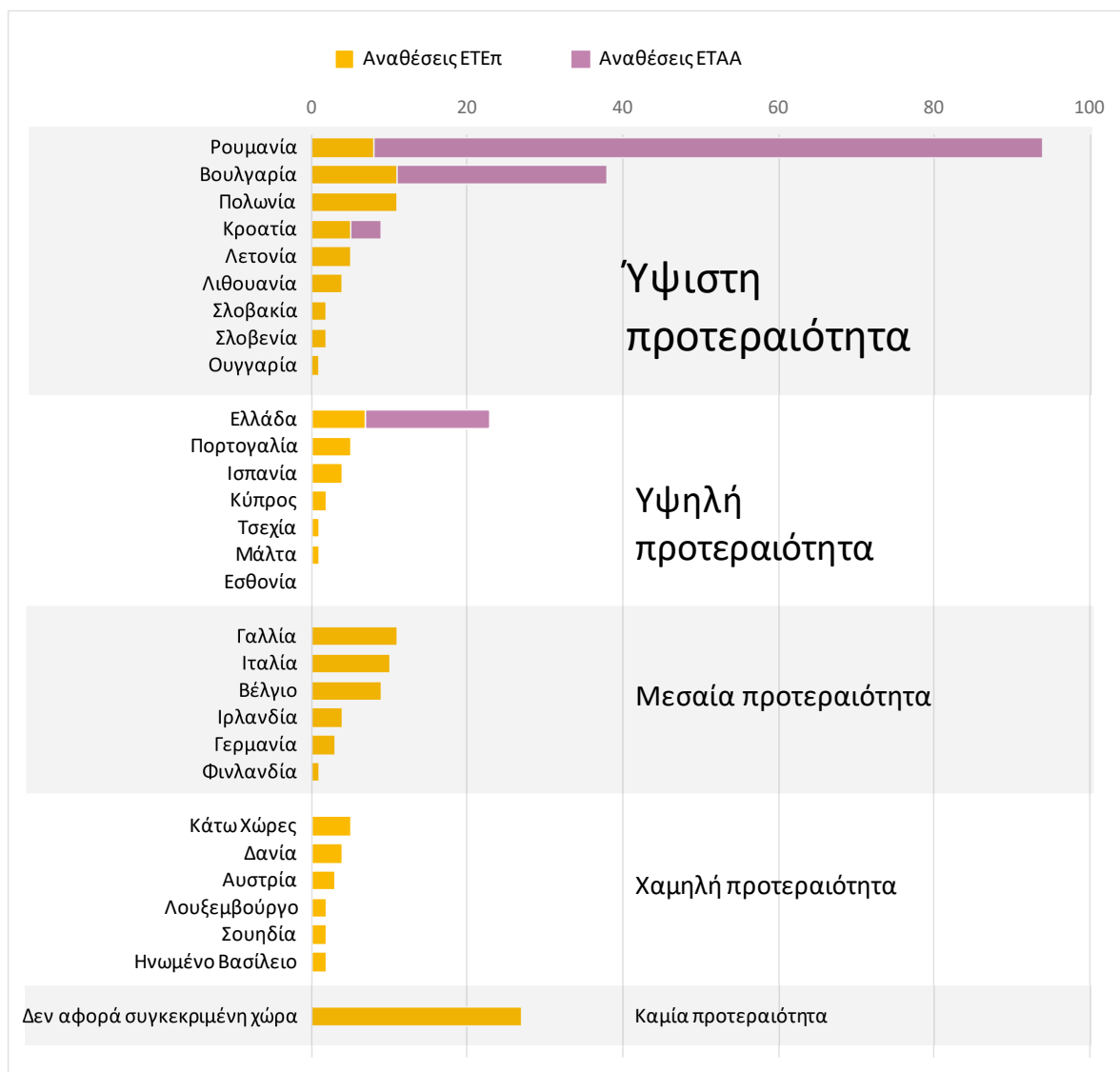


Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

38 Όσον αφορά τη **γεωγραφική προέλευση**, διαπιστώσαμε ότι το 58 % των αναθέσεων αφορούσαν τα κράτη μέλη που έχουν προσδιοριστεί²¹ ως χώρες με τις υψηλότερες συμβουλευτικές ανάγκες (Βουλγαρία, Κροατία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λιθουανία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία). Διαπιστώσαμε επίσης ότι αυτό οφειλόταν ως επί το πλείστον στον μεγάλο αριθμό αναθέσεων που πραγματοποίησε η ΕΤΑΑ στη Ρουμανία, στη Βουλγαρία και στην Κροατία (113). Από την ανάλυσή μας προέκυψε ότι το 32 % των αναθέσεων (49 από τις 152) που τελούσαν υπό την άμεση διαχείριση της ΕΤΕπ αφορούσαν το κράτος μέλος με τις υψηλότερες συμβουλευτικές ανάγκες (**γράφημα 7**). Οκτώ αναθέσεις αφορούσαν πράξεις του ΕΤΣΕ σε πέντε χώρες συνοχής.

²¹ Μελέτη για την εκτίμηση των αναγκών, που πραγματοποίησε η PWC για λογαριασμό του Κόμβου.

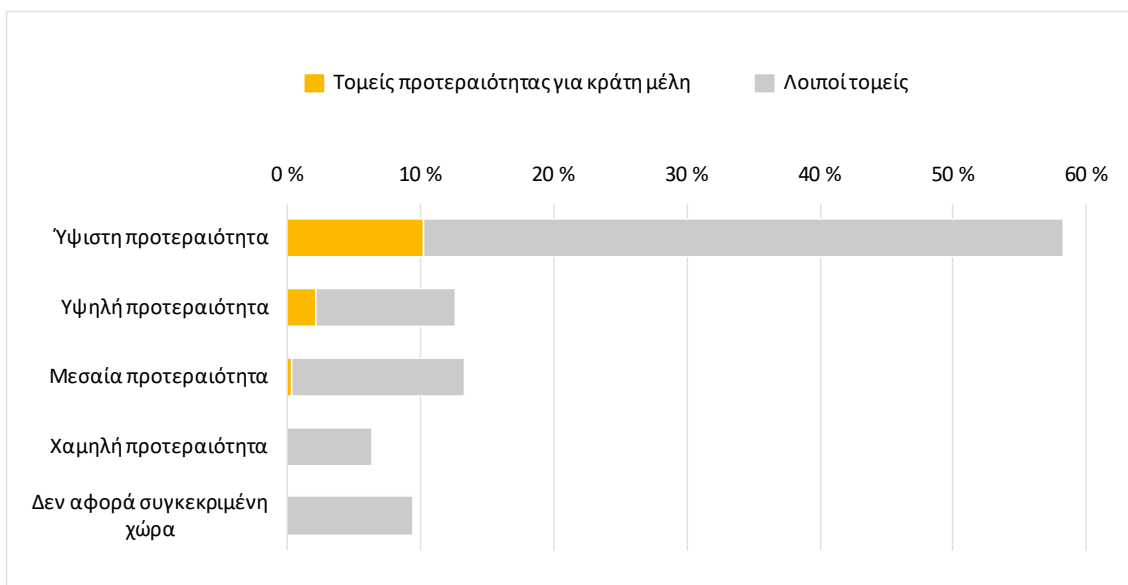
Γράφημα 7 – Οι αναθέσεις σε κράτη μέλη ύψιστης προτεραιότητας συγκεντρώνονται στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

39 Ενώ το 83 % των αναθέσεων αφορούσαν τομείς υψηλής προτεραιότητας και το 58 % κράτη μέλη ύψιστης προτεραιότητας που προσδιορίζονται στη μελέτη περί αναγκών σε συμβουλευτική υποστήριξη (*πίνακας 1*), διαπιστώσαμε ότι το 10 % των αναθέσεων αφορούσαν τους τομείς προτεραιότητας των κρατών μελών «ύψιστης προτεραιότητας» (ήτοι την ενέργεια, τις μεταφορές και το περιβάλλον και την αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων, βλέπε *γράφημα 8*).

Γράφημα 8 – Λίγες αναθέσεις αφορούσαν τομείς προτεραιότητας σε κράτη μέλη υψηλότερης προτεραιότητας



Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της ΕΤΕπ στις 31 Δεκεμβρίου 2018.

40 Κατά την άποψή μας, μολονότι οι περισσότερες αναθέσεις αφορούσαν τομείς και κράτη μέλη προτεραιότητας, για την καλύτερη κάλυψη των συνολικά μη ικανοποιούμενων αναγκών θα χρειαζόταν μια περισσότερο προορατική προσέγγιση.

Παρά τις προσπάθειες του Κόμβου, η ανάπτυξη της συνεργασίας με τις ΕΑΤΙ για τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης ήταν αργή

41 Το βασικό μέσο που διέθετε ο Κόμβος για την επίτευξη του στόχου της κάλυψης των κενών που υπήρχαν στην κάλυψη των συμβουλευτικών αναγκών στα κράτη μέλη ήταν η συνεργασία με τους εταίρους του σε τοπικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, επιδίωξε να αναπτύξει ένα δίκτυο συμφωνιών με τοπικά ιδρύματα-εταίρους, και ιδίως με τις ΕΑΤΙ των κρατών μελών και την ΕΤΑΑ. Η συνεργασία αυτή αποσκοπούσε στην ενθάρρυνση της ανταλλαγής γνώσεων, στη βελτίωση της υποβολής αιτημάτων στον Κόμβο και στην ενίσχυση της τοπικής παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Εξετάσαμε την εξέλιξη της συνεργασίας με τις ΕΑΤΙ και την ΕΤΑΑ κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.

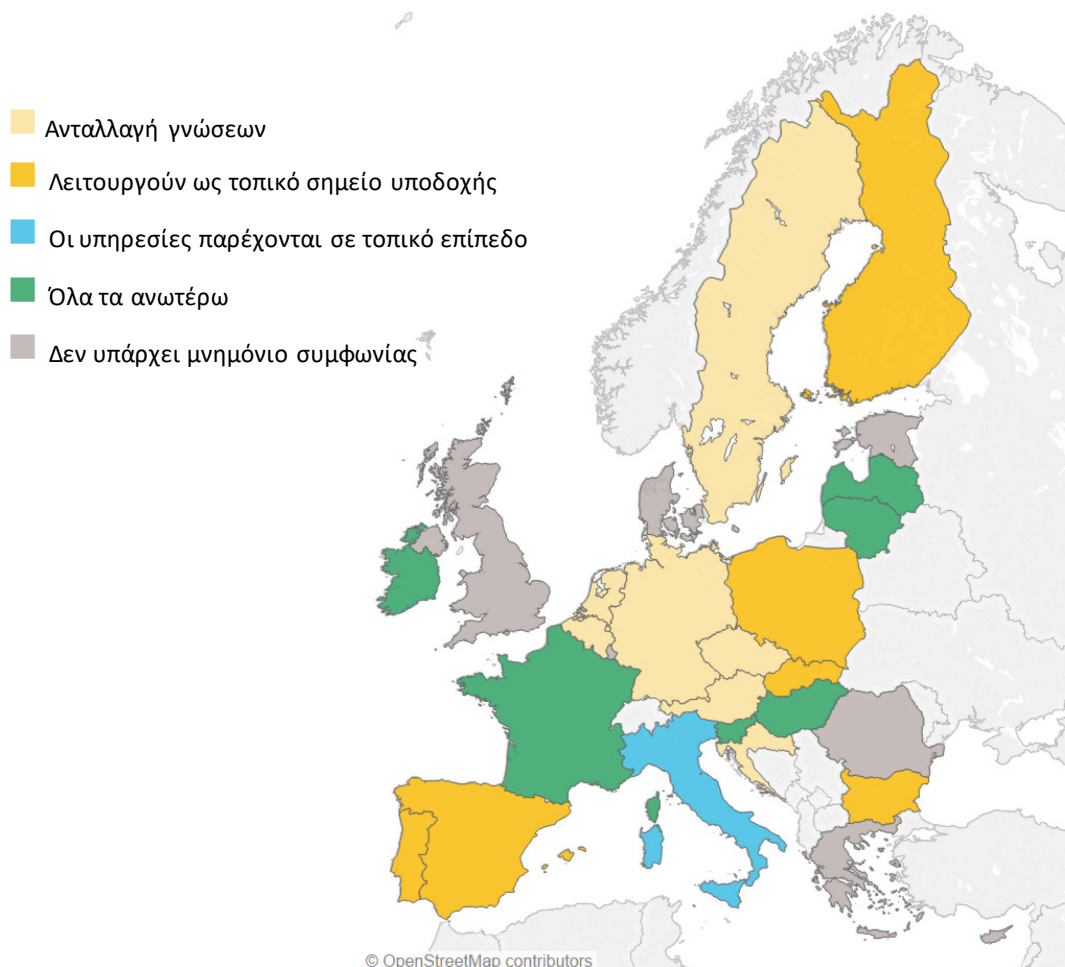
42 Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ²² προέβλεπε τη σύναψη συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Κόμβου και μίας ΕΑΤΙ από κάθε κράτος μέλος ή την προκαταβολική παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στα κράτη μέλη χωρίς ΕΑΤΙ. Η ΣΠΕΣ μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ προέβλεπε τη **συνεργασία με τις ΕΑΤΙ** αναφορικά με:

- α) την ανταλλαγή και τη διάδοση γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών,
- β) τη λειτουργία τους ως τοπικού σημείου υποδοχής δυνητικών δικαιούχων του Κόμβου,
- γ) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για λογαριασμό του Κόμβου.

43 Διαπιστώσαμε ότι, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Κόμβος είχε υπογράψει 25 συμφωνίες συνεργασίας, υπό τη μορφή μνημονίων συμφωνίας, με ΕΑΤΙ από 20 κράτη μέλη (**παράρτημα III**), στις οποίες οριζόταν το επίπεδο συνεργασίας μαζί του. Στο **γράφημα 9** απεικονίζεται η φύση της συνεργασίας που κάλυπτε το κάθε μνημόνιο. Σε πέντε κράτη μέλη, ο Κόμβος είχε υπογράψει μνημόνιο συμφωνίας με δύο ΕΑΤΙ (Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Λιθουανία και Πολωνία). Τα οκτώ κράτη μέλη που δεν καλύπτονταν από μνημόνιο ήταν η Κύπρος, η Δανία, η Εσθονία, η Ελλάδα, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η υπογραφή μνημονίου συμφωνίας συνέβαλε στην επισημοποίηση της ανταλλαγής γνώσεων με τις δραστηριότητες του Κόμβου. Κατά την έρευνά μας, ως κύριο λόγο για τη σύναψη μνημονίου οι ΕΑΤΙ ανέφεραν συχνότερα την **ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών**. Από την άποψη αυτή, η κύρια δράση που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας ήταν η διοργάνωση εκδηλώσεων επικοινωνίας με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες του Κόμβου. Επτά από τις 20 ΕΑΤΙ ανέφεραν ότι, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν είχε λάβει χώρα καμία δραστηριότητα συνεργασίας.

²² Άρθρο 14, παράγραφος 6, του κανονισμού για το ΕΤΣΕ.

Γράφημα 9 – Διαφορετικά τα επίπεδα συνεργασίας με τις EATI



Πηγή: Χάρτης βάσης ©Συνεισφέροντες του OpenStreetMap, με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

44 Μολονότι η συμβολή των EATI στα **αιτήματα που υποβλήθηκαν** στον Κόμβο την περίοδο 2015-2018 ήταν σχετικά μικρή (62 από τα 1 091 αιτήματα ή 6 %), η τάση την περίοδο αυτή ήταν αυξητική, ήτοι από τρία αιτήματα το 2015 σε 28 το 2018. Αιτήματα υποβλήθηκαν από 18 κράτη μέλη, ωστόσο σχεδόν το 80 % αυτών προερχόταν από τις EATI εννέα κρατών μελών (Κροατίας, Τσεχικής Δημοκρατίας, Ουγγαρίας, Λετονίας, Λιθουανίας, Μάλτας, Πολωνίας, Σλοβακίας και Σλοβενίας). Συνολικά, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Κόμβος είχε θεωρήσει ως επιλέξιμες αναθέσεις για παροχή περαιτέρω υποστήριξης από αυτόν μόνο 17 από τα αιτήματα αυτά (11 % των αναθέσεων υπό την άμεση διαχείριση της ΕΤΕπ).

45 Ένας από τους λόγους για την αργή πρόοδο στην ανάπτυξη της συνεργασίας ήταν οι δυσκολίες στον καθορισμό κατάλληλου συμβατικού πλαισίου. Διαπιστώσαμε ότι η σύναψη συμφωνιών μεταξύ της ΕΤΕπ και των EATI για την **παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από τον Κόμβο**, χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, απαιτούσε τροποποιήσεις των συμβατικών συμφωνιών

μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ. Αυτό ίσχυε ιδίως με την τροποποίηση της ΣΠΕΣ τον Μάιο του 2017. Επιπλέον, η ειδική συμφωνία επιχορήγησης του 2016 τροποποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, καθορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης από τον Κόμβο προς τις ΕΑΤΙ, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης των ΕΑΤΙ να τηρούν επαρκή αρχεία, ώστε η ΕΤΕπ να είναι σε θέση να ελέγχει τη χρήση της υποστήριξης που παρέχει ο Κόμβος.

46 Ένας άλλος λόγος για την αργή πρόοδο ως προς την εμπέδωση της συνεργασίας ήταν η ανάγκη των ΕΑΤΙ να αναπτύξουν τις ικανότητες που απαιτούνταν για την επεξεργασία των αιτημάτων και την παροχή των υπηρεσιών του Κόμβου σε τοπικό επίπεδο. Ο Κόμβος έλαβε μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Ο προϋπολογισμός του για το 2016 περιλάμβανε 7 εκατομμύρια ευρώ για τη στήριξη και την **ικανοποίηση των αναγκών ενίσχυσης των ικανοτήτων των ΕΑΤΙ** και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο²³. Ο Κόμβος κάλεσε τις ΕΑΤΙ να προτείνουν σχετικές πρωτοβουλίες μέσω «πρόσκλησης υποβολής προτάσεων». Προσφέρθηκε μάλιστα να χρηματοδοτήσει έως και το 75 % των επιλέξιμων εξόδων για συμβουλευτικές υπηρεσίες και προσωπικό που θα συνεπάγονταν οι προτάσεις που θα γίνονταν δεκτές. Οι προτάσεις μπορούσαν να περιλαμβάνουν:

- παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τομέα των επενδύσεων για λογαριασμό του Κόμβου,
- δημιουργία ή ανάπτυξη οργανωτικής ικανότητας, και
- μεταφορά γνώσεων για την ανάπτυξη τοπικών ικανοτήτων παροχής συμβουλών.

47 Η **πρόσκληση υποβολής προτάσεων** για την ανάπτυξη ικανοτήτων δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2017. Ο Κόμβος κάλεσε τις ΕΑΤΙ να υποβάλουν προτάσεις για πρωτοβουλίες, προϋπολογισμού από 100 000 έως 500 000 ευρώ η καθεμία. Πρόθεση του Κόμβου ήταν να κρατήσει την πρόσκληση ανοικτή έως τον Ιούνιο του 2020, υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης πάντοτε χρηματοδοτικών πόρων. Οι προτάσεις θα γίνονταν δεκτές κάθε τρεις μήνες. Ο πρώτος γύρος προτάσεων υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2018. Εννέα ΕΑΤΙ υπέβαλαν προτάσεις, από τις οποίες έξι αξιολογήθηκαν θετικά και οι επιτυγχόντες κλήθηκαν να διαπραγματευθούν συμφωνία χρηματοδότησης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, είχε υπογραφεί μόνο μία συμφωνία χρηματοδότησης, λόγω των χρονοβόρων διαπραγματεύσεων. Μέχρι το τέλος του 2018, δεν είχαν πραγματοποιηθεί έξοδα.

²³ Στο πλαίσιο του έτους 2016 της ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης.

48 Από την επισκόπηση των **διαδικασιών αξιολόγησης** που εφαρμόζονταν στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, διαπιστώσαμε ότι κατά την αξιολόγηση των προτάσεων δεν ελήφθησαν δεόντως υπόψη ορισμένα βασικά κριτήρια αξιολόγησης. Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση της μοναδικής συμφωνίας χρηματοδότησης που υπογράφηκε στα τέλη του 2018, ο επιτυχών υποψήφιος συγκέντρωσε λιγότερες από τις μισές μονάδες που θα μπορούσε να λάβει για το κριτήριο «ωριμότητα της προσφοράς και αναμενόμενα αποτελέσματα», οι οποίες αθροιστικά αντιπροσώπευαν λιγότερο από το 20 % της συνολικής βαθμολογίας. Ο κίνδυνος που προκύπτει είναι ότι η παρεχόμενη υποστήριξη μπορεί να έχει περιορισμένο αντίκτυπο στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

49 Όσον αφορά την **ΕΤΑΑ**, τον Μάρτιο του 2017, η ΕΤΕπ υπέγραψε συμφωνία για την παροχή από τον Κόμβο υποστήριξης προς το πρόγραμμα της ΕΤΑΑ για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την υποστήριξη μικρών επιχειρήσεων. Η υποστήριξη που θα παρεχόταν στο πρόγραμμα αποσκοπούσε αρχικά στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ στη Βουλγαρία, την Ελλάδα και τη Ρουμανία. Στη συμφωνία αυτή εντάχθηκε αργότερα και η Κροατία, μέσω νέας τροποποίησης της ειδικής συμφωνίας επιχορήγησης του 2016²⁴. Προκειμένου η ΕΤΑΑ να διαδραματίσει αυτόν τον ρόλο, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ έπρεπε να τροποποιήσουν τη ΣΠΕΣ και την ειδική συμφωνία επιχορήγησης του 2016 που κάλυπταν τη λειτουργία του Κόμβου. Οι τροποποιήσεις αυτές επέτειναν τη συνολικότερη πολυπλοκότητα του νομικού και συμβατικού πλαισίου του Κόμβου. Ο Κόμβος προϋπολόγισε 5,0 εκατομμύρια ευρώ για τη συνεργασία με την ΕΤΑΑ, εκ των οποίων, μέχρι το τέλος του 2018, η ΕΤΑΑ είχε δεσμεύσει 2,4 εκατομμύρια ευρώ.

50 Κατά την άποψή μας, η νομική πολυπλοκότητα και ο διαφορετικός βαθμός προθυμίας και ικανότητας των ΕΑΤΙ να συνεργαστούν συνέβαλαν στην αργή εξέλιξη της κατάστασης από την άποψη της βελτίωσης της γεωγραφικής κάλυψης της ζήτησης και της παροχής των συμβουλευτικών υπηρεσιών που υποστηρίζει ο Κόμβος. Αφού εδραιώθηκε η συνεργασία με την ΕΤΑΑ, προέκυψε σημαντικός αριθμός αναθέσεων στον τομέα και στις τέσσερις ενδιαφερόμενες χώρες (**γράφημα 6** και **γράφημα 7**).

²⁴ Νέο παράρτημα για τους όρους παροχής χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΤΕπ στην ΕΤΑΑ, ειδική συμφωνία επιχορήγησης του 2016.

Περιορισμένα τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο Κόμβος συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση της διαθεσιμότητας έργων κατάλληλων για επενδύσεις

51 Προκειμένου να έχει αντίκτυπο, ο Κόμβος χρειάστηκε να αυξήσει τη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις. Ο στόχος αυτός μπορούσε να επιτευχθεί κυρίως μέσω της διεκπεραίωσης των αναθέσεων. Εξετάσαμε τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο της υποστήριξης που παρείχε ο Κόμβος στη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις, ιδίως στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ²⁵.

Ανεπαρκής η παρακολούθηση των επενδύσεων που απέρρεαν από τις αναθέσεις του Κόμβου

52 Οι διαδικασίες που εφάρμοζε ο Κόμβος προέβλεπαν μόνο την **παρακολούθηση** της διεκπεραίωσης των αναθέσεων («εκροές») και όχι του κατά πόσον οι αναθέσεις οδηγούσαν σε έργα κατάλληλα για επενδύσεις («αποτελέσματα») (**πλαίσιο 4**). Μετά τη σύναψη της συμφωνίας, ο σύμβουλος του Κόμβου επικοινωνούσε με την αρμόδια υπηρεσία της ΕΤΕπ για να εξασφαλίσει την ορθή εκτέλεση της ανάθεσης. Ο σύμβουλος ήταν υπεύθυνος για τον έλεγχο της εμπρόθεσμης εκτέλεσης των αναθέσεων εντός των ορίων του σχετικού προϋπολογισμού, ενώ η ειδική υπηρεσία της ΕΤΕπ ήταν αρμόδια για την παροχή της υποστήριξης και την επικοινωνία με τον δικαιούχο. Ο Κόμβος δεν παρακολουθούσε συστηματικά, ερχόμενος σε επαφή με τις υπηρεσίες της ΕΤΕπ ή με τους δικαιούχους, κατά πόσον το έργο χρηματοδοτούνταν από την ΕΤΕπ, το ΕΤΣΕ ή από άλλες πηγές ή κατά πόσον η επένδυση πραγματοποιήθηκε εν τέλει. Συγκεκριμένα, ο Κόμβος δεν είχε κανένα τρόπο να διαπιστώσει πόσες από τις αναθέσεις που είχαν διεκπεραιωθεί είχαν προσελκύσει και άλλους επενδυτές, πέραν της ΕΤΕπ.

²⁵ Το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΤΣΕ ορίζει τα κριτήρια επιλεξιμότητας που θέτει το ΕΤΣΕ για τη χρήση της εγγύησης της ΕΕ.

Πλαίσιο 4

Παράδειγμα ανεπαρκών ρυθμίσεων ως προς την παρακολούθηση

Σε μία από τις αναθέσεις του δείγματός μας, το αίτημα που υποβλήθηκε ήταν η υποστήριξη της αξιολόγησης των χρηματοδοτικών επιλογών για ένα έργο στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας. Η δημόσια αρχή κατάρτισε επενδυτικό σχέδιο (για κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και E&A), στο οποίο θα συμμετείχαν διάφορα μέρη, περιλαμβανομένων ιδιωτικών οντοτήτων, τραπεζών και της ΕΤΕπ. Η εκροή της υποστήριξης που παρείχε ο Κόμβος ήταν η παροχή, τον Ιανουάριο του 2018, χρηματοοικονομικών συμβουλών από το Συμβουλευτικό Τμήμα InnonFin της ΕΤΕπ. Ο Κόμβος δεν παρακολούθησε κατά πόσον το έργο χρηματοδοτήθηκε τελικά (από την ΕΤΕπ, το ΕΤΣΕ ή από άλλες πηγές) ή αν τελεσφόρησε επενδυτικά.

53 Τον Οκτώβριο του 2018, ο Κόμβος άρχισε να αποστέλλει έντυπο **ανατροφοδότησης** στους δικαιούχους που είχαν χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες του. Το έντυπο αυτό αναφερόταν σε ορισμένα ζητήματα που αφορούσαν την ικανοποίηση των δικαιούχων από τις παρασχεθείσες συμβουλευτικές υπηρεσίες, όπως τον βαθμό στον οποίο ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες τους, την ποιότητα της παρασχεθείσας εμπειρογνωσίας και τη συνέχεια του έργου τους. Κατά τον χρόνο του ελέγχου, ο Κόμβος δεν είχε αναλύσει τα αποτελέσματα της ανατροφοδότησης που έλαβε από τους δικαιούχους.

54 Τον Ιούλιο του 2017, ο Κόμβος επεξεργάστηκε βασικούς **δείκτες** επιδόσεων και παρακολούθησης, τους οποίους επανεξέτασε και επικαιροποίησε τον Φεβρουάριο του 2018, ώστε να συμπεριλάβει τις νέες προτεραιότητες του κανονισμού ΕΤΣΕ 2.0 που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2017. Εντοπίσαμε περιορισμούς σε πέντε από τους οκτώ βασικούς δείκτες εκροής και στους έξι δείκτες αποτελέσματος (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε **παράρτημα V**). Διαπιστώσαμε, επίσης, ότι το πλαίσιο δεν περιλάμβανε δείκτες σχετικά με τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων και την υλοποίηση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στοιχεία που προστέθηκαν ως προτεραιότητες στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ 2.0.

55 Κατά την άποψή μας, ο Κόμβος δεν διέθετε αποτελεσματικές διαδικασίες που να επιτρέπουν την παρακολούθηση των επενδύσεων που απέρρεαν από τις αναθέσεις για συγκεκριμένα έργα κατά την υπό εξέταση περίοδο. Η έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των αναθέσεων και οι περιορισμοί που επηρέαζαν ορισμένους δείκτες δυσχέραιναν την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιδόσεών του από την άποψη αυτή.

Ορισμένες από τις αναθέσεις του Κόμβου δεν είχαν διεκπεραιωθεί μέχρι το τέλος του 2018

56 Διαπιστώσαμε ότι, μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε διεκπεραιώσει μόνο 89 αναθέσεις παροχής συμβουλών, εκ των οποίων οι 27, υπό την άμεση διαχείριση των υπηρεσιών της ΕΤΕπ, αφορούσαν κυρίως δικαιούχους του δημόσιου τομέα και οι 62, που είχαν διεκπεραιωθεί σε συνεργασία με την ΕΤΑΑ, αφορούσαν ΜΜΕ του ιδιωτικού τομέα. Κατά μέσο όρο, το κόστος των αναθέσεων που διαχειρίστηκε η ΕΤΕπ ανήλθε σε περίπου 85 000 ευρώ, για τη δε ολοκλήρωσή τους χρειάστηκε λίγο περισσότερο από 14 μήνες, ενώ το κόστος των αναθέσεων που διαχειρίστηκε η ΕΤΑΑ ανήλθε σε περίπου 18 000 ευρώ και για τη διεκπεραίωσή τους χρειάστηκε λιγότερο από 6 μήνες. Για 32 από τις 89 αναθέσεις που είχαν διεκπεραιωθεί και για τις οποίες υπήρχαν στοιχεία, η μέση εκτιμώμενη επένδυση που αφορούσε διεκπεραιωμένη ανάθεση υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ ήταν 301 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με 1,3 εκατομμύρια ευρώ για αναθέσεις που αφορούσαν ΜΜΕ και είχαν διεκπεραιωθεί σε συνεργασία με την ΕΤΑΑ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, τρεις από τις αναθέσεις που είχαν διεκπεραιωθεί αφορούσαν εγκεκριμένες ή υπογεγραμμένες πράξεις του ΕΤΣΕ.

57 Οι περισσότερες από τις διεκπεραιωμένες αναθέσεις αφορούσαν ΜΜΕ στη Ρουμανία (51 από τις 89 ή 57 %), λόγω του μεγάλου αριθμού αναθέσεων που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα αυτή σε συνεργασία με την ΕΤΑΑ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, από τις 27 αναθέσεις που είχαν διεκπεραιωθεί και βρίσκονταν υπό την άμεση διαχείριση των υπηρεσιών της ΕΤΕπ, οι περισσότερες αναθέσεις που είχαν λάβει χώρα στο ίδιο κράτος μέλος ήταν τέσσερις (Πολωνία), ενώ σε 13 κράτη μέλη δεν είχε διεκπεραιωθεί καμία.

58 Η συντριπτική πλειονότητα των διεκπεραιωμένων αναθέσεων σχετιζονταν με έργα (85 από τις 89 ή 96 %) και από αυτές οι περισσότερες αφορούσαν την παροχή τεχνικών συμβουλών για έργα που βρίσκονταν σε πρώιμο στάδιο (77 από τις 85). Ως εκ τούτου, δεν είναι βέβαιο αν τα έργα αυτά θα προσελκύσουν εν τέλει επενδύσεις.

59 Κατά την άποψή μας, μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε διεκπεραιώσει πολύ λίγες αναθέσεις για να έχει σημαντικό αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις, ενώ μόνο τρεις από αυτές αφορούσαν εγκεκριμένες ή υπογεγραμμένες πράξεις του ΕΤΣΕ. Οι διεκπεραιωμένες αναθέσεις αφορούσαν κατά κύριο λόγο τον τομέα των ΜΜΕ στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία. Δεδομένου ότι η υποστήριξη που παρείχε ο Κόμβος σχετιζόταν κυρίως με έργα σε πρώιμο στάδιο, τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει είναι μόνο μακροπρόθεσμα. Ωστόσο, οι επιμέρους αναθέσεις μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλες επενδύσεις, πολλαπλάσιες του κόστους των παρεχόμενων συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Συμπεράσματα και συστάσεις

60 Τα συμπεράσματά μας αφορούν τη δημιουργία και τη λειτουργία του Κόμβου έως το τέλος του 2018. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, εκείνη τη χρονική στιγμή, ο Κόμβος δεν είχε αποδείξει ακόμη ότι συνιστούσε αποτελεσματικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων στην ΕΕ.

61 Διαπιστώσαμε ότι ο Κόμβος δημιουργήθηκε ως εργαλείο «με γνώμονα τη ζήτηση», χωρίς να έχει προηγηθεί εμπειριστατωμένη εκτίμηση των συμβουλευτικών αναγκών που θα καλούνταν να καλύψει, του επιπέδου ζήτησης που αναμενόταν να δεχθεί ή του ύψους των πόρων που θα χρειαζόταν. Αυτό που συνέβη ήταν ότι ο Κόμβος έλαβε σχετικά λίγα αιτήματα που μπορούσαν να καταλήξουν σε αναθέσεις σε σύγκριση με τους πόρους που είχε στη διάθεσή του. Ειδικότερα, τα αιτήματα που υποβλήθηκαν απευθείας μέσω του ιστοτόπου του ή από τις ΕΑΤΙ κατέληξαν, παρά το πλήθος τους, σε μικρό αριθμό αναθέσεων για παροχή υποστήριξης από τον Κόμβος (σημεία [13-23](#)).

Σύσταση 1 – Προώθηση της προβολής των δραστηριοτήτων του Κόμβου

Η επιτροπή συντονισμού του Κόμβου οφείλει να αναπτύξει περαιτέρω τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ, προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση στην υποστήριξη που παρέχει ο Κόμβος σε τοπικό επίπεδο.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: υπόλοιπο της περιόδου λειτουργίας του Κόμβου (τέλος του 2020)

62 Διαπιστώσαμε ότι ο Κόμβος κάλυψε σε μεγάλο βαθμό τον στόχο περί παροχής εξατομικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς μεγάλη ικανοποίηση των δικαιούχων της υποστήριξης που αυτός παρέχει. Ωστόσο, δεν διέθετε αρκετά σαφή στρατηγική, ούτε είχε θεσπίσει τα κριτήρια και τις διαδικασίες που χρειαζόνταν προκειμένου να στρέψει την υποστήριξη εκεί όπου θα μπορούσε να προσφέρει τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία, παρότι καταγραφόταν η πλειονότητα των πληροφοριών που ήταν απαραίτητες για τον σκοπό αυτό. Διαπιστώσαμε ότι ορισμένοι δικαιούχοι αμφισβήτησαν την προσθετικότητα της υποστήριξης που παρείχε ο Κόμβος σε σχέση με τις άλλες πηγές συμβουλευτικών υπηρεσιών, και ότι ελάχιστα άνω του 1 % των χρηματοοικονομικών πράξεων που έλαβαν στήριξη από το ΕΤΣΕ κατά την υπό εξέταση περίοδο αποτέλεσαν αντικείμενο ανάθεσης του Κόμβου. Μολονότι οι περισσότερες αναθέσεις αφορούσαν τομείς και κράτη μέλη υψηλής

προτεραιότητας, λίγες ήταν οι αναθέσεις που αφορούσαν τους τομείς προτεραιότητας στα κράτη μέλη με τις μεγαλύτερες ανάγκες σε συμβουλευτικές υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, για την καλύτερη κάλυψη των συνολικά μη ικανοποιούμενων αναγκών θα χρειαζόταν μια περισσότερο προορατική προσέγγιση. Επιπλέον, παρά τις προσπάθειες του Κόμβου, η συνεργασία με τους εταίρους για τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης αναπτύχθηκε με αργούς ρυθμούς, λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου και του διαφορετικού βαθμού προθυμίας και ικανότητας των ΕΑΤΙ να συνεργαστούν. Αφού εδραιώθηκε η συνεργασία με την ΕΤΑΑ, προέκυψε σημαντικός αριθμός αναθέσεων στον τομέα των ΜΜΕ στις τέσσερις ενδιαφερόμενες χώρες (σημεία 25-50).

Σύσταση 2 – Καλύτερη στόχευση της υποστήριξης στις προτεραιότητες

Η επιτροπή συντονισμού του Κόμβου οφείλει να καταβάλλει προσπάθειες για την καλύτερη στόχευση της υποστήριξης και των πόρων της με τους εξής τρόπους:

- i) καθορίζοντας συγκεκριμένα κριτήρια για την εκτίμηση της αξίας της παρεχόμενης συμβουλευτικής υποστήριξης, όπως η προσθετικότητα σε σχέση με άλλα προγράμματα της ΕΕ, το είδος της υποστήριξης, ο πιθανός αντίκτυπος στις επενδύσεις, καθώς και οι τομείς και οι γεωγραφικές περιοχές,
- ii) ενισχύοντας τις διαδικασίες ελέγχου για την εκτίμηση της αξίας των πιθανών αναθέσεων, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η συμβολή του Κόμβου σε καθορισμένες προτεραιότητες ως προς την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης,
- iii) αναπτύσσοντας περαιτέρω τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ για τη βελτίωση της γεωγραφικής κάλυψης της ζήτησης και της παροχής των συμβουλευτικών υπηρεσιών που υποστηρίζει ο Κόμβος.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: υπόλοιπο της περιόδου λειτουργίας του Κόμβου (τέλος του 2020)

63 Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι ο Κόμβος δεν διέθετε αποτελεσματικές διαδικασίες για την παρακολούθηση των επενδύσεων που απέρρεαν από τις αναθέσεις του κατά την υπό εξέταση περίοδο. Η έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα των αναθέσεων και οι περιορισμοί που επηρέαζαν ορισμένους δείκτες δυσχέραιναν την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχετικών επιδόσεών του. Σε κάθε περίπτωση, στο τέλος του 2018 ο Κόμβος είχε διεκπεραιώσει πολύ λίγες αναθέσεις

ώστε να έχει σημαντικό αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις. Συνολικά, στο τέλος του 2018, ο Κόμβος είχε ολοκληρώσει μόλις 89 αναθέσεις (ή 2018 % των συνολικών αιτημάτων που υποβλήθηκαν), με μόνο δύο εξ αυτών να αφορούν εγκεκριμένες ή υπογεγραμμένες πράξεις του ΕΤΣΕ. Οι διεκπεραιωμένες αναθέσεις αφορούσαν κατά κύριο λόγο τον τομέα των ΜΜΕ στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία. Οι περισσότερες αναθέσεις αναφέρονταν στα αρχικά στάδια του επενδυτικού κύκλου των έργων και, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα που μπορούν να έχουν είναι μόνο μακροπρόθεσμα. Οι μεμονωμένες αναθέσεις μπορούν επίσης να συμβάλλουν σε μεγάλες επενδύσεις, πολλαπλώς μεγαλύτερες από το κόστος της παροχής των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Συνολικά, λίγα ήταν τα στοιχεία που εντοπίσαμε και που αποδείκνυαν ότι, μέχρι το τέλος του 2018, ο Κόμβος έχει συμβάλει σημαντικά στη διαθεσιμότητα έργων κατάλληλων για επενδύσεις (σημεία 53 έως 59).

Σύσταση 3 – Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων

Για την παρακολούθηση και τη βελτίωση των επιδόσεών της, η επιτροπή συντονισμού του Κόμβου οφείλει:

- i) να παρακολουθεί τα αποτελέσματα της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης (ήτοι να εξακριβώνει αν οι αναθέσεις οδηγούν σε έργα κατάλληλα για επενδύσεις)·
- ii) να αναπτύξει δείκτες αποτελεσμάτων και, ενδεχομένως, τιμές-στόχο·
- iii) να συγκρίνει το πραγματικό κόστος κάθε διεκπεραιωμένης σχετικής με συγκεκριμένο έργο ανάθεσης του Κόμβου με τα αποτελέσματά του από την άποψη της αναμενόμενης επένδυσης, ώστε να συμβάλει στην αξιολόγηση των επιδόσεων του Κόμβου.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: υπόλοιπο της περιόδου λειτουργίας του Κόμβου (τέλος του 2020 και, για τη σύσταση 3, περίπτωση iii), τέλος του 2021)

64 Τέλος, ο έλεγχός μας κατέδειξε ότι οι αδυναμίες στον τρόπο συγκρότησης του Κόμβου ήταν τελικά δύσκολο να αποκατασταθούν κατά το στάδιο της λειτουργίας του και ότι εξακολουθούν να επηρεάζουν αρνητικά τις επιδόσεις του. Στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU της περιόδου 2020-2027, προτείνεται ο συμβουλευτικός κόμβος InvestEU, τον οποίο θα διαχειρίζεται και θα φιλοξενεί η Επιτροπή, να περιλάβει τις 13 υπό κεντρική διαχείριση πρωτοβουλίες παροχής συμβουλών της ΕΕ που υπάρχουν σήμερα, περιλαμβανομένου του Κόμβου. Η πρόταση αποσκοπεί στην απλούστευση και βελτίωση των υφιστάμενων ρυθμίσεων για τον συντονισμό και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς υποστήριξη των επενδύσεων.

Σύσταση 4 – Αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τον Κόμβο για τον συμβουλευτικό κόμβο InvestEU

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από τη μία πρωτοβουλία στην άλλη, καθώς και για να αξιοποιηθούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη λειτουργία του Κόμβου για τον μελλοντικό συμβουλευτικό κόμβο InvestEU, η Επιτροπή οφείλει:

- i) να αξιολογήσει τις ανάγκες σε συμβουλευτική υποστήριξη και την πιθανή ζήτηση για συγκεκριμένες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες βάσει της πείρας που απέκτησε την περίοδο 2015-2020·
- ii) να εστιάσει τη συμβουλευτική υποστήριξη στις μη ικανοποιούμενες ανάγκες και στην ανάπτυξη έργων που θα μπορούσαν να υποστηριχθούν στο πλαίσιο της εγγύησης της InvestEU·
- iii) να αξιοποιήσει την άμεση συνεργασία με τις ΕΑΤΙ ώστε να βελτιώσει τη γεωγραφική κάλυψη των συμβουλευτικών υπηρεσιών·
- iv) να αναπτύξει μια περισσότερο προορατική προσέγγιση μέσω της τοπικής παρουσίας, η οποία θα ευνοούσε την ανάπτυξη αιτημάτων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών·

- v) να ενισχύσει την πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες μέσω του σχεδιασμού του ιστοτόπου του νέου συμβουλευτικού κόμβου InvestEU και της προώθησης της χρήσης του· και
- vi) να αναπτύξει το κατάλληλο πλαίσιο για την παρακολούθηση των επιδόσεων, το οποίο να καλύπτει το κόστος και τα οφέλη της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2021.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα V, του οποίου προεδρεύει ο Tony Murphy, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 31ης Μαρτίου 2020.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Πρωτοβουλίες τεχνικής βοήθειας της ΕΕ υπό κεντρική διαχείριση στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ

Πρωτοβουλία τεχνικής βοήθειας	Διαχειριστής της τεχνικής βοήθειας	Πάροχος (-οι) της τεχνικής βοήθειας	Βάση της αμοιβής	Επιμερισμός των εξόδων μεταξύ ΕΕ και ΕΤΕπ		Έξοδα που καλύπτονται από τον δικαιούχο	Ποσό (από τον προϋπολογισμό της ΕΕ)	Περίοδος υλοποίησης
				ΕΕ	ΕΤΕπ		(ευρώ)	
ΕΚΕΣ (Κόμβος)	ΕΤΕπ	ΕΤΕπ / λουτά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΕΤΑΑ/ΕΑΤΙ) / εξωτερικοί σύμβουλοι	κάλυψη κόστους (ποσοστά ΧΔΣΠ)	75 %	25 %	μόνο ιδιωτικοί δικαιούχοι, εκ των οποίων έως 33 % ΜΜΕ	110 000 000	2015-2020
ELENA	ΕΤΕπ	Εξωτερικοί σύμβουλοι	6 % της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας	100 %	0	10 % τουλάχιστον της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας	279 000 000	2014-2020
Ορίζων 2020- Πρόσκληση για την ενεργειακή απόδοση- Βοήθεια για την ανάπτυξη έργων	EASME	Εξωτερικοί σύμβουλοι	μ.δ.				50 000 000	2014-2020
Συμβουλευτικές υπηρεσίες InnovFin	ΕΤΕπ	ΕΤΕπ	κάλυψη κόστους (ποσοστά ΧΔΣΠ)	100 %	0	0	28 000 000	2014-2020

Πρωτοβουλία τεχνικής βοήθειας	Διαχειριστής της τεχνικής βοήθειας	Πάροχος (-οι) της τεχνικής βοήθειας	Βάση της αμοιβής	Επιμερισμός των εξόδων μεταξύ ΕΕ και ΕΤΕπ		Έξοδα που καλύπτονται από τον δικαιούχο	Ποσό (από τον προϋπολογισμό της ΕΕ)	Περίοδος υλοποίησης
				ΕΕ	ΕΤΕπ		(ευρώ)	
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΕΕΦ) - Τεχνική βοήθεια Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Συμφωνία υπεξουσιοδότησης μεταξύ της ΕΤΕπ και του διαχειριστή του ΕΕΕΦ (DB)	Εξωτερικοί σύμβουλοι	6,5 % της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας	100 %	0	10 % της χορηγούμενης τεχνικής βοήθειας	20 000 000	2012-2017
ΜΣΕ	ΕΤΕπ	ΕΤΕπ / Εξωτερικοί σύμβουλοι	κάλυψη κόστους (ποσοστά ΧΔΣΠ)	90 %	10 %	0	1 262 170 στην JASPERS το 2015 3 000 000 στην JASPERS το 2018)	2015-2018
Μηχανισμός χρηματοδότησης φυσικού κεφαλαίου (NCFF)	ΕΤΕπ	Εξωτερικοί σύμβουλοι	5 % της αναληφθείσας συνεισφοράς της ΕΕ	100 %	0	0 (αναλόγως της περίπτωσης, μπορεί να ζητηθεί χρηματοδοτική συνεισφορά από τον δικαιούχο)	10 000 000	2015-2019 + (παράταση υπό εξέταση)
PF4EE	ΕΤΕπ	ΕΤΕπ / Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	6 % της αναληφθείσας συνεισφοράς της ΕΕ	100 %	0	0	3 200 000	2014-2019
Μηχανισμός τεχνικής βοήθειας του ΕΕΕΦ	Διαχειριστής του ΕΕΕΦ	Εξωτερικοί σύμβουλοι προσλαμβανόμενοι από το ΕΕΕΦ	20 % της εκταμειωόμενης τεχνικής βοήθειας	-	-	0	υπό την προϋπόθεση της διαθεσιμότητας πόρων (έσοδα του ΕΕΕΦ)	2017+

Πρωτοβουλία τεχνικής βοήθειας	Διαχειριστής της τεχνικής βοήθειας	Πάροχος (-οι) της τεχνικής βοήθειας	Βάση της αμοιβής	Επιμερισμός των εξόδων μεταξύ ΕΕ και ΕΤΕπ		Έξοδα που καλύπτονται από τον δικαιούχο	Ποσό (από τον προϋπολογισμό της ΕΕ)	Περίοδος υλοποίησης
				ΕΕ	ΕΤΕπ		(ευρώ)	
ΜΣΕ_ κράτη μέλη	Διαχειριστής των σιδηροδρομικών υποδομών / υπουργεία	Εξωτερικοί σύμβουλοι	Πραγματικά έξοδα	100 %	0	0	17 021 785	2014-2020
Πλατφόρμα έξυπνης εξειδίκευσης για τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας	GROW	Εξωτερικοί σύμβουλοι		100 %	μ.δ.		1 500 000	2018-2020
Διευκόλυνση για τις πόλεις	ENER/EASME	Εκτελεστικός οργανισμός		μ.δ.			16 000 000	2019-2023
Διευκόλυνση για τα νησιά	ENER	Εξωτερικά		μ.δ.			10 000 000	2018-2020
EaSI	EMPL	Εξωτερικοί σύμβουλοι					13 000 000	
JASPERS	ΕΤΕπ	ΕΤΕπ	κάλυψη κόστους (ποσοστά ΧΔΣΠ)	80 %	20 %	0	233 650 000	2014-2020
ΣΥΝΟΛΟ							795 633 955	

Παράρτημα II – Μεθοδολογία του ελέγχου

- Τα συμπεράσματά μας βασίστηκαν:
- σε εξέταση βασικών εγγράφων που σχετίζονται με τον Κόμβο και προϋπάρχουσες συμβουλευτικές πρωτοβουλίες, μεταξύ των οποίων:
 - της νομικής βάσης και των εγγράφων πολιτικής,
 - του δημοσιονομικού και συμβατικού πλαισίου,
 - εγγράφων διακυβέρνησης (π.χ. εγγράφων της επιτροπής συντονισμού του Κόμβου),
 - διαχειριστικών διαδικασιών,
 - ετήσιων προγραμμάτων εργασίας,
 - εκθέσεων δραστηριοτήτων·
- σε συνεντεύξεις με προσωπικό της ΕΤΕπ / του Κόμβου και με υπαλλήλους των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής (ΓΔ ECFIN, ΓΔ RTD, ΓΔ GROW, ΓΔ MOVE, ΓΔ ENER, ΓΔ REGIO)·
- σε ανάλυση των δεδομένων που βρίσκονταν στο σύστημα διαχείρισης του Κόμβου στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και αφορούσαν τα αιτήματα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών·
- σε επισκόπηση της επεξεργασίας 18 αιτημάτων προς τον Κόμβο για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων 15 για τα οποία διατέθηκαν πόροι του Κόμβου (αναθέσεις του Κόμβου).

Αριθ. στοιχείου του δείγματος	Κωδικός αιτήματος	Έτος υποβολής του αιτήματος	Χώρα	Βασικός τομέας της συμβουλευτικής παρέμβασης	Στάδιο στο οποίο βρίσκεται το αίτημα
1	0021	2015	Σλοβενία	Ανάπτυξη υποδομών, εξοπλισμός και καινοτόμοι τεχνολογίες στον τομέα των μεταφορών	Υπό εκτέλεση
2	0263	2016	Πορτογαλία	Ανάπτυξη υποδομών, εξοπλισμός και καινοτόμοι τεχνολογίες στον τομέα των μεταφορών	Περατώθηκε
3	0228	2016	Κύπρος	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	Περατώθηκε
4	0187	2016	Ρουμανία	Ανθρώπινο δυναμικό, πολιτισμός και υγεία	Υπό εκτέλεση
5	0196	2016	Λουξεμβούργο	Ανάπτυξη και καθιέρωση τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών	Υπό εκτέλεση
6	0608	2017	Ιρλανδία	Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία	Υπό εκτέλεση
7	0414	2017	Βουλγαρία	Άλλος	Υπό εκτέλεση
8	0440	2017	Δεν αφορά συγκεκριμένη χώρα	Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία	Υπό εκτέλεση
9	0405	2017	Δεν αφορά συγκεκριμένη χώρα	Ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα	Υπό εκτέλεση
10	0521	2017	Γαλλία	Ανάπτυξη υποδομών, εξοπλισμός και καινοτόμοι τεχνολογίες στον τομέα των μεταφορών	Περατώθηκε
11	0002ELENA	2017	Δανία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	Υπό εκτέλεση
12	0594	2017	Γαλλία	Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία	Υπό εκτέλεση
13	0370	2017	Πολωνία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	Περατώθηκε
14	0437	2017	Πολωνία	Ανθρώπινο δυναμικό, πολιτισμός και υγεία	Υπό εκτέλεση
15	0843	2018	Γαλλία	Γεωργία	Υπό εκτέλεση
16	0711	2018	Κροατία	Άλλος	Υπό εκτέλεση
17	0777	2018	Δεν αφορά συγκεκριμένη χώρα	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	Υπό εκτέλεση
18	0016EBRD	2018	Ρουμανία	Ανάπτυξη και καθιέρωση τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών	Περατώθηκε

- Έρευνα σε επίπεδο ΕΑΤΙ που συνεργάζονταν με τον Κόμβο στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Απεστάλη στις 28 Φεβρουαρίου 2019 σε 25 εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα που συνεργάζονταν με τον Κόμβο. Η προθεσμία για τη διαβίβαση των απαντήσεων έληγε στις 9 Απριλίου 2019. Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν 20 φορείς από 18 κράτη μέλη.
- Ηλεκτρονική έρευνα σε επίπεδο τελικών δικαιούχων της υποστήριξης που παρείχε ο Κόμβος τη συγκεκριμένη περίοδο. Στις 4 Μαρτίου 2019, αποστείλαμε το ερωτηματολόγιο σε 88 τελικούς δικαιούχους του Κόμβου, με καταληκτική ημερομηνία για τη διαβίβαση των απαντήσεων την 12η Απριλίου 2019. Λάβαμε απαντήσεις από 43 δικαιούχους του Κόμβου από 24 κράτη μέλη της ΕΕ.

Παράρτημα III – Μνημόνια συμφωνίας μεταξύ της ΕΤΕπ και των EATI (2015-2018)

Χώρα	Επωνυμία της EATI	Έτος υπογραφής του μνημονίου συμφωνίας	Επίπεδο συνεργασίας ²⁶
Αυστρία	Austria Wirtschaftsservice Gesellschaft mbH (AWS)	2016	1
Βέλγιο	Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)	2018	1
Βουλγαρία	Fund Manager of Financial Instruments in Bulgaria (FMFIB)	2016	1,2
Βουλγαρία	Bulgarian Development Bank (BDB)	2015	1
Κροατία	Hrvatska Banka za Obnovu i Razvitak (HBOR)	2015	1
Τσεχική Δημοκρατία	Ceskomoravska Zrucni a Rozvojova Banka (CMZRB)	2016	1
Φινλανδία	Finnvera	2017	1,2
Γαλλία	Bpifrance	2016	1,3
Γαλλία	Caisse des Dépôts et Consignations (CDC)	2016	1,2,3
Γερμανία	NRW.Bank	2017	1
Γερμανία	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)	2016	1

²⁶ Επίπεδο 1: Ανταλλαγή και διάδοση γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών

Επίπεδο 2: τη λειτουργία τους ως τοπικού σημείου υποδοχής δυνητικών δικαιούχων του Κόμβου,

Επίπεδο 3: την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για λογαριασμό του Κόμβου.

Χώρα	Επωνυμία της EATI	Έτος υπογραφής του μνημονίου συμφωνίας	Επίπεδο συνεργασίας ²⁶
Ουγγαρία	Magyar Fejlesztési Bank (MFB)	2015	1,2,3
Ιρλανδία	Strategic Banking Corporation of Ireland (SBCI)	2016	1,2,3
Ιταλία	Cassa Depositi e Prestiti (CDP)	2016	1,3
Λετονία	Attistibas finansu institūcija Altum (ALTUM)	2015	1,2,3
Λιθουανία	Investiciju ir versio garantijos (INVEGA)	2016	1,2
Λιθουανία	Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA)	2016	1,2,3
Κάτω Χώρες	Nederlands Investerings Agentschap (NIA)	2016	1
Πολωνία	Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)	2016	1,2
Πολωνία	Ένωση Πολωνικών Τραπεζών, εθνικό σημείο επαφής (CMZRB)	2016	1,2
Πορτογαλία	Instituição Financeira de Desenvolvimento (IFD)	2018	1,2
Σλοβακία	Slovak Investment Holding (SIH)	2016	1,2
Σλοβενία	SID Banka (SID)	2015	1,2,3
Ισπανία	Instituto de Credito Oficial (ICO)	2016	2
Σουηδία	Almi Företagspartner (ALMI)	2016	1

Παράρτημα IV – Πλαίσιο επιδόσεων του Κόμβου

- α) Δείκτες εισροής/δραστηριοτήτων (ΕΔ) που αναφέρονται στις δραστηριότητες του Κόμβου (δηλαδή στα «παραδοτέα»)
- β) Δείκτες εκροής (ΔΕ) που αναφέρονται στις άμεσες συνέπειες αυτών των δραστηριοτήτων
- γ) Δείκτες επακολούθου/αποτελέσματος (ΕΑ) που αναφέρονται σε αυτά που έχουν επιτευχθεί με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στους δικαιούχους.

Αριθ. ΒΔΕ - Δείκτης εκροής	9 βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ)	Ορισμός
ΔΕ.1	Αριθμός και κατανομή των αιτημάτων που υποβλήθηκαν σε επεξεργασία και ανατέθηκαν (συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών πλατφορμών) (ΔΕ.1)	Μετρά τον αριθμό των αιτημάτων που ανατέθηκαν και υποβλήθηκαν σε επεξεργασία από τον Κόμβο (κατανομή ανά τομέα, ανά χώρα, ανά φορέα υλοποίησης από τον δημόσιο/ιδιωτικό, ανά είδος βοήθειας που απαιτείται)
ΔΕ.2	Αναλογία και κατανομή των αιτημάτων που ενεργοποίησαν την παροχή τεχνικής βοήθειας (συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης αναλογίας συμπληρωματικών αιτημάτων) (ΔΕ.2)	Μετρά το % των αιτημάτων που έχουν ανατεθεί και έχουν ενεργοποιήσει την παροχή τεχνικής βοήθειας

12 Βασικοί Δείκτες Παρακολούθησης (ΒΔΠ)	Ορισμός	Αριθ. ΒΔΠ
Προέλευση των αιτημάτων: Ιστότοπος του Κόμβου/ υπηρεσιών της ΕΤΕπ / εξωτερικών εταιρών / Ευρωπαϊκής Επιτροπής / λοιπών (ΕΔ.1)	Μετρά την προέλευση του αιτήματος που υποβλήθηκε στον Κόμβο (διαδικτυακή πύλη, ΕΤΕπ, ΕΑΤ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τρίτοι)	ΕΔ.1
Εκτιμώμενο ποσοστό των έργων που έχουν επιτύχει επενδυτική ετοιμότητα και αριθμός των επενδύσεων που επέφεραν (ΕΑ.1)	Μετρά το % των υποβληθέντων αιτημάτων που έχουν επιτύχει επενδυτική ετοιμότητα και το % των υποβληθέντων αιτημάτων που έχουν υλοποιηθεί στην πραγματική οικονομία	ΕΑ.1
		ΕΑ.2

Αριθ. ΒΔΕ - Δείκτης εκροής	9 βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ)	Ορισμός
ΔΕ.3	Μέσος χρόνος πρώτης αντίδρασης (ΔΕ.3)	Μετρά το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται μεταξύ της υποβολής των αιτημάτων και της ημερομηνίας της πρώτης απάντησης στον αιτούντα. Αυτό πρέπει να θεωρείται δείκτης δραστηριότητας.
ΔΕ.4	Αριθμός εξωτερικών εταιρικών σχέσεων (ΕΑ.4)	Μετρά τον αριθμό μνημονίων ή συμφωνιών που υπογράφονται με ΕΑΤΙ / ΑΔΟ / κράτη μέλη / διαχειριστικές αρχές / εθνικές αρχές / λοιπούς (π.χ. ενώσεις)
ΔΕ.5	Αριθμός εκδηλώσεων, συνεδριάσεων και εργαστηρίων με διοργάνωση και συμμετοχή πολλών εταιρών (ΔΕ.5)	Μετρά τον αριθμό των εκδηλώσεων που διοργανώνονται από τον Κόμβο και τις συμμετοχές εκπροσώπων του Κόμβου / των συμβουλευτικών υπηρεσιών σε εξωτερικές εκδηλώσεις

12 Βασικοί Δείκτες Παρακολούθησης (ΒΔΠ)	Ορισμός	Αριθ. ΒΔΠ
Αριθμός και όγκος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν (μέσω ΕΤΣΕ και εκτός ΕΤΣΕ)	Μετρά τον αριθμό και τον όγκο των επενδύσεων που προέκυψαν κατόπιν των αιτημάτων που υποβλήθηκαν στον Κόμβο	
Αριθμός της υποστήριξης που παρασχέθηκε για τη δημιουργία επενδυτικών πλατφορμών (ΕΑ.3)	Μετρά τον αριθμό πιθανών επενδυτικών πλατφορμών για τις οποίες παρασχέθηκαν συμβουλευτικές υπηρεσίες	ΕΑ.3
Αριθμός των δημιουργούμενων επενδυτικών πλατφορμών (ΕΑ.4)	Μετρά τον αριθμό των δημιουργούμενων επενδυτικών πλατφορμών	ΕΑ.4
Δείκτης προσθετικότητας με τη χρήση παραμέτρων που αφορούν την προστιθέμενη αξία (ΕΑ.5)	Μετρά τον αριθμό των έργων τεχνικής βοήθειας που παρέχονται από τον Κόμβο σε κάθε κατηγορία, όπως οι δεξιότητες, η επιλεξιμότητα, ο όγκος, η κλίμακα / το πολυδιάστατο του αιτήματος	ΕΑ.5
Έρευνα ικανοποίησης (ΔΕ.7)	Μετρά την ικανοποίηση των χρηστών και των δικαιούχων του Κόμβου στο πλαίσιο επίσημης διαδικασίας ανατροφοδότησης.	ΔΕ.7
Αριθμός εξωτερικών εταιρικών σχέσεων που καθίστανται πάροχοι υπηρεσιών (συνεργασία επιπέδου 3 στο πλαίσιο του μνημονίου συμφωνίας) (ΕΑ.6)	Μετρά τον αριθμό των εξωτερικών εταιρικών σχέσεων που έχουν φθάσει σε επίπεδο συνεργασίας 3 ως παρόχων υπηρεσιών στο πλαίσιο του Κόμβου	ΕΑ.6
Επίπεδο παρουσίας σε εκδηλώσεις, συνεδριάσεις και εργαστήρια με πολλούς εταίρους (ΔΕ.8)	Μετρά τον αριθμό και το είδος των συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις, συνεδριάσεις και εργαστήρια	ΔΕ.8

Αριθ. ΒΔΕ - Δείκτης εκροής	9 βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ)	Ορισμός
ΔΕ.6	Ποσοστό του ετήσιου προϋπολογισμού που έχει δεσμευθεί και χρησιμοποιηθεί (ΔΕ.6)	Μετρά το % των ετήσιων πιστώσεων του προϋπολογισμού που αναλαμβάνονται και χρησιμοποιούνται
ΔΕ.10	Επίπεδο ωριμότητας των υποστηριζόμενων έργων πριν και μετά την παρέμβαση του Κόμβου	
ΔΕ.11	Αριθμός έργων που υποστηρίζονται από τον Κόμβο (δηλ. δράση για το κλίμα, κυκλική οικονομία, ψηφιακή πολιτική, διασυννοριακή συνεργασία)	
ΕΔ.3	Αριθμός αιτημάτων που υποβλήθηκαν από ΕΑΤΙ	Μετρά τον αριθμό των αιτημάτων που υπέβαλαν στον Κόμβο οι ΕΑΤΙ

12 Βασικοί Δείκτες Παρακολούθησης (ΒΔΠ)	Ορισμός	Αριθ. ΒΔΠ
Εκτιμώμενος χρόνος που διαθέτουν οι εταίροι του Κόμβου ως πάροχοι υπηρεσιών στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τον κόμβο (συνεργασία επιπέδου 3 στο πλαίσιο του μνημονίου συμφωνίας) (ΔΕ.9)		ΔΕ.9
Αριθμός υποστηριζόμενων έργων που περιλαμβάνουν συνδυασμούς με άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ (ΕΔΕΤ, ΜΣΕ, Ορίζων 2020) (ΔΕ.12)	Μετρά τον αριθμό των έργων που υποστηρίζει ο Κόμβος σε συνδυασμό με άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ	
Γεωγραφική επανεξισορρόπηση μεταξύ των κρατών μελών που εμπίπτουν και που δεν εμπίπτουν στην πολιτική συνοχής όσον αφορά τα έργα που έχουν ανατεθεί (ΔΕ.13)	Μετρά την κατανομή των έργων που ανατίθενται από τον Κόμβο στις χώρες που εμπίπτουν και που δεν εμπίπτουν στην πολιτική συνοχής	

Παράρτημα V – Ανάλυση από το ΕΕΣ των δεικτών παρακολούθησης των εκροών και των αποτελεσμάτων του Κόμβου

Δείκτης εκροής του Κόμβου	Περιγραφή	Περιορισμός
ΕΔ.3	«Αριθμός αιτημάτων που υποβλήθηκαν από ΕΑΤΙ»	Αυτός ο νέος δείκτης δεν σχετίζεται με τον τροποποιημένο κανονισμό ΕΤΣΕ και θα μπορούσε να είχε προσδιοριστεί νωρίτερα, καθώς μετρά μια υποκατηγορία προέλευσης των αιτημάτων που λαμβάνει ο Κόμβος που καλύπτεται ήδη από άλλο ΒΔΠ (ΕΔ.1 : «Προέλευση των αιτημάτων»)
ΔΕ.2	«Ποσοστό και κατανομή των αιτημάτων που ενεργοποίησαν την παροχή τεχνικής βοήθειας»	Ο δείκτης αυτός βασίζεται στον υπολογισμό του ποσοστού των «υπό εκτέλεση αιτημάτων» που κατέληξαν στην παροχή τεχνικής βοήθειας. Ωστόσο, και άλλα είδη αιτημάτων μπορούν να κινητοποιήσουν εμπειρογνώσκια (π.χ. γενικές πληροφορίες, προτεινόμενη συνεργασία, αιτήματα χρηματοδότησης ή παροχής οικονομικών συμβουλών)
ΔΕ.3	«Μέσος χρόνος αντίδρασης»	Ο δείκτης αυτός δεν μετρά κάποια εκροή δραστηριότητας του Κόμβου. Ο χρόνος που απαιτείται για να υπάρξει αρχική αντίδραση σε αίτημα αποτελεί μέτρο στοιχείου της διαδικασίας παροχής συμβουλών.
ΔΕ.5	«Ποσοστό του ετήσιου προϋπολογισμού που δεσμεύθηκε και χρησιμοποιήθηκε»	Ο δείκτης αυτός μετρά εισροή (χρήση της επιχορήγησης του Κόμβου) και όχι εκροή (παρασχεθείσες υπηρεσίες)
ΔΕ.10	«Επίπεδο ωριμότητας των έργων πριν και μετά την παρέμβαση του Κόμβου»	Δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για τον νέο δείκτη κατά τον χρόνο του ελέγχου (δηλ. στην τεχνική έκθεση του 2018). Ο Κόμβος άρχισε να καταγράφει τις πληροφορίες σχετικά με την ωριμότητα των έργων πριν από την παρέμβαση του Κόμβου στα συστήματα διαχείρισης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2018 (δεν είχαν καταγραφεί ακόμη πληροφορίες σχετικά με την ωριμότητα μετά την παρέμβαση του Κόμβου).
ΔΕ.11	«Αριθμός έργων που υποστηρίζονται από τον Κόμβο (δηλ. δράση για το κλίμα, κυκλική οικονομία, ψηφιακή και διασυνοριακή συνεργασία)»	Μολονότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία για τον νέο δείκτη κατά τον χρόνο του ελέγχου (δηλαδή στην τεχνική έκθεση του 2018), διαπιστώσαμε ότι η χρησιμότητα των πληροφοριών που καταγράφηκαν περιορίζεται από το γεγονός ότι δεν χρησιμοποιούνται χωριστοί κωδικοί για κάθε προτεραιότητα.

Δείκτης αποτελέσματος του Κόμβου	Ορισμός	Περιορισμός
EA.1	«Εκτιμώμενο ποσοστό των έργων που έχουν επιτύχει επενδυτική ετοιμότητα και αριθμός των επενδύσεων που αυτά επέφεραν»	Ο δείκτης αυτός μετρά το ποσοστό των υποβληθέντων αιτημάτων που έχουν επιτύχει επενδυτική ετοιμότητα και το ποσοστό των υποβληθέντων αιτημάτων που έχουν μετουσιωθεί σε πραγματική επένδυση. Η διαχείριση του Κόμβου ανέφερε ότι 47 από τα 104 ανατεθέντα έργα είχαν μετουσιωθεί σε πραγματικές επενδύσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Ο αναφερόμενος αριθμός που αναφέρεται δεν αντιστοιχεί στον ορισμό του δείκτη και δεν υποστηρίζεται από στοιχεία στη βάση δεδομένων διαχείρισης.
EA.2	«Αριθμός και όγκος των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν (μέσω ΕΤΣΕ και εκτός ΕΤΣΕ)»	Η διαχείριση του Κόμβου ανέφερε ότι 16 έργα είχαν δημιουργήσει επενδύσεις εκτός του ΕΤΣΕ και 28 έργα είχαν δημιουργήσει επενδύσεις μέσω του ΕΤΣΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η αναφορά δεν ανταποκρίνεται στον ορισμό του δείκτη (δεν είναι σαφές σε τι αναφέρεται ο «αριθμός των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν»). Ο όγκος σε ευρώ των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν δεν καταγράφεται συστηματικά στη βάση δεδομένων διαχείρισης ή περιλαμβάνεται στην τεχνική έκθεση.
EA.3 και EA.4	«Αριθμός της υποστήριξης που παρασχέθηκε για τη δημιουργία επενδυτικών πλατφορμών» και «Αριθμός των επενδυτικών πλατφορμών που δημιουργήθηκαν»	Οι δείκτες αυτοί μετρούν τον αριθμό των επενδυτικών πλατφορμών στις οποίες παρασχέθηκαν συμβουλές και οι οποίες δημιουργήθηκαν. Η διαχείριση του Κόμβου αναφέρει ότι, στις 31/12/2018, συμβουλές είχαν παρασχεθεί σε 33 δυναμικές επενδυτικές πλατφόρμες, εκ των οποίων συστάθηκαν τελικά 16. Σε επεξηγηματικό σημείωμα προς τους ελεγκτές, η διαχείριση του Κόμβου ανέφερε επίσης ότι μόνο 12 αιτήματα που είχαν ανατεθεί αφορούσαν τη δυναμική δημιουργία επενδυτικών πλατφορμών. Ο Κόμβος δεν τηρεί αρχεία σχετικά με τις επενδυτικές πλατφόρμες που δημιουργήθηκαν τελικά.
EA.5	«Δείκτης προσθετικότητας με τη χρήση παραμέτρων που αφορούν την προστιθέμενη αξία»	Ο δείκτης αυτός ορίζεται με βάση τον αριθμό των αναθέσεων στις οποίες πρόβη ο Κόμβος σε «κάθε κατηγορία» (π.χ. δεξιότητες, επιλεξιμότητα, όγκος και κλίμακα / πολυδιάστατες πτυχές του αιτήματος). Δεν είναι σαφές ποια «αποτελέσματα» πρέπει να αναφέρονται στο πλαίσιο αυτού του δείκτη, καθώς οι ενότητες 2.5.2 και 2.5.3 της τεχνικής έκθεσης περιέχουν στατιστική ανάλυση της επεξεργασίας των υποβαλλόμενων αιτημάτων.
EA.6	«Ο αριθμός των εξωτερικών εταιρικών σχέσεων που καθίστανται πάροχοι υπηρεσιών»	Ο δείκτης μετρά τον αριθμό των εξωτερικών εταιρικών σχέσεων που έχουν φθάσει σε «επίπεδο συνεργασίας 3» με τον Κόμβο. Ο δείκτης αυτός θα μπορούσε να περιγραφεί με μεγαλύτερη ακρίβεια ως δείκτης που μετρά μια δραστηριότητα του Κόμβου.

Παράρτημα VI – Αιτήματα που υποβλήθηκαν στον Κόμβο και αφορούσαν εγκεκριμένες ή υπογεγραμμένες πράξεις των ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ

Κωδικός αιτήματος	Χώρα	Τομέας	Ημερομηνία υποβολής του αιτήματος στον Κόμβο	Κατάσταση του αιτήματος στις 31.12.2018 από πλευράς Κόμβου	Ημερομηνία υπογραφής από ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ	Ημερομηνία έγκρισης από ΕΤΕπ/ΕΤΣΕ
858	Πολωνία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	25/10/2018	Υπό αξιολόγηση	05/09/2018	
843	Γαλλία	Γεωργία	01/10/2018	Υπό διεκπεραίωση	23/11/2018	
815	Ρουμανία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	13/08/2018	Υπό διεκπεραίωση	17/12/2018	
766	Πολωνία	Ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα	22/05/2018	Υπό διεκπεραίωση	02/01/2019	
706	Λιθουανία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	13/03/2018	Υπό διεκπεραίωση		09/10/2018
622	Ιταλία	Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων	08/12/2017	Υπό διεκπεραίωση	22/05/2019	
621	Βουλγαρία	Ανάπτυξη υποδομών, εξοπλισμός και καινοτόμοι τεχνολογίες στον τομέα των μεταφορών	06/12/2017	Περατώθηκε (δεν δημιουργήθηκε ανάθεση, το αίτημα αποτέλεσε αντικείμενο περαιτέρω παραπομπής)	20/12/2018	

590	Πολωνία	Ανθρώπινο δυναμικό, πολιτισμός και υγεία	07/11/2017	Υπό διεκπεραίωση	15/05/2018	
565	Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία	Άλλος	20/09/2017	Υπό διεκπεραίωση	12/11/2018	
461	Βέλγιο	Ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα	03/05/2017	Υπό διεκπεραίωση		15/05/2018
437	Πολωνία	Ανθρώπινο δυναμικό, πολιτισμός και υγεία	25/04/2017	Υπό διεκπεραίωση	18/10/2017	
003	Λετονία	Ανάπτυξη υποδομών, εξοπλισμός και καινοτόμοι τεχνολογίες στον τομέα των μεταφορών	22/07/2015	Υπό διεκπεραίωση		18/07/2017

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

ΒΔΕ/ΒΔΠ: Βασικοί δείκτες επιδόσεων / Βασικοί δείκτες παρακολούθησης

ΕΑΚ: Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία

ΕΑΤΙ: Εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα

ΕΔΕΤ: Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΣ: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

ΕΚΕΣ: Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών

ΕΠΠΕ: Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων

ΕΣΕ: Επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη

ΕΤΑΑ: Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

ΕΤΕπ: Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

ΕΤΕΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης

ΕΤΣΕ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων

Κανονισμός για το ΕΤΣΕ: Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2017, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2356

ΜΜΕ: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

ΜΣΕ: Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

ΠΔΠ: Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

ΣΔΙΤ: Συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα

ΣΠΕΣ: Συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης σχετικά με τον Κόμβο μεταξύ ΕΕ και ΕΤΕπ

ΧΔΣΠ: Χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ

COP21: 21η σύνοδος της διάσκεψης των μερών της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

EaSI: Πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία

ELENA: Ευρωπαϊκή Υποστήριξη Τοπικής Ενέργειας

EPEC: Ευρωπαϊκό Κέντρο Τεχνογνωσίας σε θέματα ΣΔΙΤ

IFA: Χρηματοοικονομικές Συμβουλές στον Τομέα της Καινοτομίας

InnovFin: Συμβουλευτικές υπηρεσίες για έργα έρευνας και καινοτομίας της ΕΤΕπ

JASPERS: Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη των έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες

PF4EE: Ιδιωτική χρηματοδότηση για την ενεργειακή απόδοση

Γλωσσάριο

Αμοιβές του Κόμβου: Οι αμοιβές που χρεώνει η ΕΤΕπ για τις υπηρεσίες που παρέχει ο Κόμβος.

Εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα: Νομικές οντότητες που ασκούν κατ' επάγγελμα χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, στις οποίες ανατίθεται εντολή από κράτος μέλος, ή από οντότητα κράτους μέλους σε κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων δημόσιας ανάπτυξης ή προβολής.

Επενδυτική πλατφόρμα: Ειδική ρύθμιση για τη διοχέτευση χρηματοδότησης σε πολλαπλά επενδυτικά έργα εντός ενός και μόνου κράτους μέλους, σε μια ευρύτερη οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή ή σε συγκεκριμένο τομέα.

Επιτροπή συντονισμού: Ο Κόμβος τελεί υπό τη διεύθυνση τετραμελούς επιτροπής συντονισμού, απαρτιζόμενης από δύο εκπροσώπους της Επιτροπής και δύο της ΕΤΕπ. Η επιτροπή συντονισμού είναι αρμόδια για την επισκόπηση της στρατηγικής και της πολιτικής, την εποπτεία των δραστηριοτήτων του Κόμβου, την υποβολή αναφορών στους ενδιαφερόμενους φορείς, τον καθορισμό των υπηρεσιών και την έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική βοήθεια»: Στόχος του είναι να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα της εκάστοτε χώρας όσον αφορά τη διαχείριση και την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): Τα πέντε βασικά ταμεία της ΕΕ που από κοινού στηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη σε ολόκληρη την ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας. Διέπονται από ένα κοινό σύνολο κανόνων.

Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (ΕΠΕΕ): Διαδικτυακή πύλη που φιλοξενείται από την Επιτροπή μέσω της οποίας οι φορείς υλοποίησης έργων, από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, με έδρα στην ΕΕ, μπορούν να έρθουν σε επαφή με δυνητικούς επενδυτές παγκοσμίως.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ): Επενδυτικός μηχανισμός στήριξης που συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και την Επιτροπή για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ. Γνωστός και ως «Σχέδιο Juncker». Έχει πλέον ενσωματωθεί στον Όμιλο ΕΤΕπ.

Προϋπολογισμός του Κόμβου: Οι πόροι που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών του Κόμβου.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες InnonFin: Συμβουλευτική υπηρεσία της ΕΤΕπ ειδική στη διαμόρφωση διαρθρωτικών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας, προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση. Η υπηρεσία αυτή αυξάνει μακροπρόθεσμα τις πιθανότητες υλοποίησής τους. Παρέχει επίσης συμβουλές για τη βελτίωση των επενδυτικών συνθηκών μέσω δραστηριοτήτων που δεν αφορούν συγκεκριμένο έργο.

Συμβουλευτικός κόμβος InvestEU: Μηχανισμός που θα διαδεχθεί τον Κόμβο από το 2021 και θα βασίζεται επίσης σε άλλες πρωτοβουλίες τεχνικής βοήθειας (π.χ. ELENA και InnonFin Advisory) για την παροχή στήριξης σύμφωνα με τους στόχους του ταμείου InvestEU.

Συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα: Μακροπρόθεσμη συμβατική ρύθμιση μεταξύ του Δημοσίου και ενός ιδιώτη εταίρου, βάσει της οποίας ο τελευταίος παρέχει και χρηματοδοτεί δημόσια υπηρεσία με επιμερισμό των σχετικών κινδύνων.

Ταμείο InvestEU: Διάδοχο πρόγραμμα του ΕΤΣΕ και των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων που τελούν υπό κεντρική διαχείριση (εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών μέσων εξωτερικής δράσης).

Τεχνική βοήθεια: Συμβουλευτική υποστήριξη για την ενίσχυση της ικανότητας των φορέων υλοποίησης και των ενδιαμέσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών με χρηματοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες σε όλα τα στάδια ενός επενδυτικού έργου.

Χρηματοδοτικό μέσο: Χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ υπό τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου.

ELENA: Κοινή πρωτοβουλία ΕΤΕπ / Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» για την παροχή επιχορηγήσεων **τεχνικής βοήθειας** στο πλαίσιο της υλοποίησης προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, κατανεμημένης ανανεώσιμης **ενέργειας** και αστικών **μεταφορών**

JASPERS: Εταιρική σχέση τεχνικής βοήθειας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΤΕπ και της ΕΤΑΑ, η οποία παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές στις δικαιούχους χώρες για την προετοιμασία μεγάλων έργων υψηλής ποιότητας προς συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.



Βρυξέλλες, 17.4.2020
COM(2020) 161 final

SENSITIVE* : LIMITED

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

**«ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ: ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ Η
ΤΟΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ, ΑΛΛΑ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ»**

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ: ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ Η ΤΟΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ, ΑΛΛΑ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟΣ»

ΣΥΝΟΨΗ

I. Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΚΕΣ) αποτελεί μέρος του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη και δημιουργήθηκε βάσει του κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ). Το ΕΤΣΕ σχεδιάστηκε ως πρωτοβουλία με γνώμονα τη ζήτηση με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων και την αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς στην Ευρώπη, χωρίς τομεακή ή γεωγραφική εκ των προτέρων κατανομή, με παράλληλο στόχο τη διαφοροποίηση. Αυτό ισχύει και για τον ΕΚΕΣ ο οποίος αποτελεί επίσης πρωτοβουλία με γνώμονα τη ζήτηση που δημιουργήθηκε με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των επενδυτικών έργων μέσω της παροχής εξατομικευμένης συμβουλευτικής στήριξης στους φορείς υλοποίησης έργων, καθώς και συμβουλών για την ανάπτυξη ικανοτήτων σε πιο πρώιμο στάδιο.

V. Σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, στον ΕΚΕΣ ανατέθηκε η εκτέλεση διαφόρων καθηκόντων, μεταξύ άλλων να ενεργεί ως «*κενιαί[ο] σημεί[ο] εξυπηρέτησης όσον αφορά θέματα τεχνικής βοήθειας*». Λειτουργούσε με γνώμονα τη ζήτηση και έπρεπε να εξετάζει όλα τα αιτήματα σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, συμπεριλαμβανομένων των αιτημάτων παροχής υποστήριξης προηγούμενου σταδίου. Όλα τα αιτήματα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που διεκπεραιώθηκαν συμμορφώνονταν πράγματι με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί για τον ΕΚΕΣ στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ.

Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) θεωρούν ότι ο ΕΚΕΣ παρέχει πολύτιμη στήριξη για την τόνωση των επενδύσεων σε έργα σε ολόκληρη την Ένωση. Ο ΕΚΕΣ κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη καλύτερης διαφοροποίησης, με ειδικότερο στόχο την κατά προτεραιότητα παροχή στήριξης στις χώρες συνοχής, καθώς και για την αύξηση της συνεργασίας με τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα (ΕΑΤΙ).

Επιπλέον, η υποστήριξη από τον ΕΚΕΣ πρέπει να γίνεται αντιληπτή σε ένα ευρύτερο πλαίσιο καθώς ο κύκλος ζωής ενός επενδυτικού έργου μετράται σε έτη, ιδίως στο πολυπλοκότερο πλαίσιο λήψης αποφάσεων του δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται ενοποίηση διαφόρων σταδίων προτού το έργο εισέλθει στο στάδιο της υλοποίησης (που απαιτεί χρηματοδότηση) και της ανάπτυξης ως πραγματική επένδυση.

Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θεωρούν ότι είναι πολύ νωρίς για να διαπιστωθεί ο πραγματικός αντίκτυπος στις επενδύσεις έως το τέλος του 2018 και οι επιδόσεις εντός του 2019 αποτυπώνουν ήδη μια διαφορετική εικόνα.

VI. Η στρατηγική του ΕΚΕΣ καθορίζεται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ και στη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης (ΣΠΕΣ) για τον ΕΚΕΣ και βελτιώνεται σε ετήσια βάση στα προγράμματα εργασίας των ειδικών συμφωνιών επιχορήγησης. Επιπλέον, η επιτροπή συντονισμού του ΕΚΕΣ συμφώνησε σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας να στοχεύσει ειδικά

τις χώρες συνοχής και τους τομείς προτεραιότητας. Όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, τα δύο τρίτα των αναθέσεων στόχευαν χώρες συνοχής. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ 2.0 ενίσχυσε την προορατική στήριξη που παρέχεται από τον ΕΚΕΣ σε τομείς ή περιοχές προτεραιότητας και στην υποστήριξη του ΕΤΣΕ. Η ΣΠΕΣ για τον ΕΚΕΣ που τροποποιήθηκε τον Απρίλιο του 2018 αντικατοπτρίζει τις ανάγκες για ανάληψη προορατικής δράσης σε συγκεκριμένους τομείς/περιοχές.

Η προσθετικότητα ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, στο οποίο ζητείται από τον ΕΚΕΣ να *«παρέχει υπηρεσίες επιπλέον εκείνων που διατίθενται ήδη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης»*. Επιπλέον, η διαθεσιμότητα τέτοιων εμπειρογνωσίας στην αγορά και η παροχή της από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές συμβουλευτικές πηγές δεν σημαίνει ότι όσοι ζητούν τέτοιες συμβουλές έχουν πάντα τη δέουσα πρόσβαση σε αυτήν την εμπειρογνωσία, και τούτο λόγω κόστους, απόστασης, κατανόησης ή άλλων παρόμοιων εμποδίων.

Η συνεργασία με τις ΕΑΤΙ είναι ένα από τα κύρια εργαλεία του ΕΚΕΣ για τη διασφάλιση της τοπικής προβολής και η ΕΤΕπ έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες εν προκειμένω. Ο ΕΚΕΣ δημιούργησε ένα πλαίσιο συνεργασίας με 40 ιδρύματα-εταίρους με σκοπό την τόνωση της τοπικής ζήτησης για συμβουλές και συνήψε μνημόνια συμφωνίας με 25 ΕΑΤΙ έως το τέλος του 2018. Κατά την περίοδο του ελέγχου, ο ΕΚΕΣ διοργάνωσε επίσης περιοδείες προώθησης και διάφορες εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, ανάπτυξης ικανοτήτων και ανταλλαγής γνώσεων με ΕΑΤΙ.

VII. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, ο ΕΚΕΣ συστάθηκε με σκοπό την παροχή συμβουλευτικής στήριξης για τον εντοπισμό, την κατάρτιση και την ανάπτυξη επενδυτικών έργων. Ως εκ τούτου, ο ΕΚΕΣ παρείχε επίσης στήριξη σε επενδυτικά έργα σε πρώιμο στάδιο, καθώς αυτή η συμβουλευτική υπηρεσία προηγούμενου σταδίου έχει συχνά καίρια σημασία για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης εύρωστων έργων. Έχει αποδειχθεί επιτυχής πρωτοβουλία για την επιτάχυνση του εντοπισμού και της ανάπτυξης έργων που μπορούν να λάβουν τραπεζική χρηματοδότηση. Ωστόσο, ο χρόνος που συνήθως απαιτείται για να φθάσει ένα επενδυτικό έργο σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησής του μετράται σε έτη.

Έως το τέλος του 2018, οι 55 μεγαλύτερες αναθέσεις του ΕΚΕΣ (δηλ. εξαιρουμένων των γενικών αναθέσεων) που παρείχαν στήριξη σε έργα με αναμενόμενο επενδυτικό κόστος ύψους 14 δις. EUR τελούσαν εν αναμονή δανειοδότησης από την ΕΤΕπ. Από τις αναθέσεις αυτές, οι 28 παρείχαν στήριξη σε έργα που θεωρούνταν δυνητικά επιλέξιμα για την εγγύηση του ΕΤΣΕ. Η κατάσταση το 2019, μετά τον έλεγχο του ΕΕΣ, δείχνει ήδη σημαντικές βελτιώσεις, γεγονός που υποστηρίζει τη θέση ότι θα απαιτηθεί μιας επαρκώς μακράς περιόδου για να αξιολογηθεί με ακρίβεια ο αντίκτυπος της δραστηριότητας του ΕΚΕΣ στη δημιουργία μιας δεξαμενής εύρωστων έργων, και ιδίως στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ.

VIII. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται όλες τις συστάσεις.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

02. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ επισημαίνουν ότι ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ επιβάλλει στον ΕΚΕΣ την υποχρέωση υποστήριξης έργων ώστε αυτά να καταστούν οικονομικά και τεχνικά βιώσιμα, να είναι συνεπή με τις πολιτικές της Ένωσης και να μεγιστοποιούν, κατά

περίπτωση, την κινητοποίηση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα. Τα έργα αυτά δεν χρειάζονται απαραίτητως στήριξη από το ΕΤΣΕ.

05. Η κύρια δραστηριότητα του ΕΚΕΣ είναι να παρέχει συμβουλευτική στήριξη για τον εντοπισμό, την κατάρτιση και την ανάπτυξη επενδυτικών έργων. Η διεκπεραίωση αιτημάτων αποτελεί μέρος των καθηκόντων του αρμόδιου για τον ΕΚΕΣ τμήματος της ΕΤΕπ, μαζί με άλλα καθήκοντα όπως η αξιολόγηση, η διαχείριση, η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που πρέπει να παρέχονται στο πλαίσιο του ΕΚΕΣ. Μεταξύ των δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται επίσης η επικοινωνία και η διατήρηση σχέσεων με τοπικούς εταίρους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

14. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των αναγκών σε συμβουλευτικές υπηρεσίες διενεργήθηκε από την ειδική ομάδα για τις επενδύσεις στην ΕΕ. Η ειδική ομάδα προσδιόρισε διάφορες βασικές δράσεις στην τελική της έκθεση (Δεκέμβριος του 2014), συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας. Η ειδική ομάδα προσδιόρισε με σαφήνεια στην έκθεση την ανάγκη για τα εξής:

α. Η παροχή στήριξης για την κατάρτιση και υλοποίηση έργων/προγραμμάτων θα πρέπει να αυξηθεί περαιτέρω ώστε να συμβάλει επίσης στην επιλογή και στον σχεδιασμό μιας δεξαμενής έργων/προγραμμάτων στο μέτρο του δυνατού. Θα πρέπει να προωθηθεί ένας κόμβος επενδυτικών συμβουλών της ΕΕ για τη διασφάλιση συνεχών και αποτελεσματικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

β. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η παροχή στοχευμένων συμβουλών σχετικά με τη διάρθρωση έργων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων και της τυποποίησης των διαδικασιών, π.χ. για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), με στόχο την προσέλκυση πρόσθετων ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα/προγράμματα που είναι σημαντικά για την ΕΕ.

15. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο ΕΚΕΣ συστάθηκε ως εργαλείο με γνώμονα τη ζήτηση για την κάλυψη μη καλυπτόμενων αναγκών σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξού και η απουσία συγκεκριμένων στόχων του ΕΚΕΣ στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ. Επιπλέον, ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ 2.0 περιλαμβάνει προσδοκίες όσον αφορά τον ρόλο του ΕΚΕΣ στην υποστήριξη συγκεκριμένων προτεραιοτήτων της ΕΕ και στην τομεακή και γεωγραφική διαφοροποίηση του ΕΤΣΕ, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζονται στόχοι.

Μολαταύτα, ο ΕΚΕΣ συνέχισε (και συνεχίζει) να καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη τομεακής διαφοροποίησης όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με έργα και χρηματοδοτικά μέσα. Ειδικότερα, με στόχο να δοθεί προτεραιότητα στην παροχή στήριξης στις χώρες συνοχής, ανέπτυξε νέες συμβουλευτικές υπηρεσίες (σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ 2.0) και ενίσχυσε τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ. Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του ΕΚΕΣ, η συντονιστική επιτροπή του ΕΚΕΣ συμφώνησε να στοχεύσει ειδικά τις χώρες συνοχής και τους τομείς προτεραιότητας, όπως ορίζονται στα προγράμματα εργασίας του ΕΚΕΣ, και σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΠΕΣ.

16. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ 2.0 ενίσχυσε την προορατική στήριξη που παρέχεται από τον ΕΚΕΣ σε τομείς ή περιοχές προτεραιότητας. Η ΣΠΕΣ, που υπογράφηκε με την ΕΤΕπ σχετικά

με τον ΕΚΕΣ τον Απρίλιο του 2018, αντικατοπτρίζει τις ανάγκες για ανάληψη προορατικής δράσης σε συγκεκριμένους τομείς/περιοχές, ειδικότερα στις χώρες συνοχής που δεν έχουν ωφεληθεί επαρκώς από τη στήριξη του ΕΤΣΕ.

17. Η συμπληρωματικότητα του ΕΚΕΣ κατοχυρώνεται πλήρως στις ισχύουσες διαδικασίες του ΕΚΕΣ. Οι σύμβουλοι του ΕΚΕΣ διαδραματίζουν καίριο ρόλο κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο των εισερχόμενων αιτημάτων. Κάθε ανάθεση χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες και περιστάσεις που την καθιστούν επιλέξιμη ή όχι στο πλαίσιο μιας πρωτοβουλίας της ΕΕ. Όπως περιγράφεται στο παράρτημα Ι, η παροχή συμβουλευτικής στήριξης στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020 εκτελείται κατά το μεγαλύτερο μέρος της από την ΕΤΕπ, με αποτέλεσμα να απλοποιείται ο έλεγχος συμπληρωματικότητας κατά τη διαδικασία προκαταρκτικού ελέγχου/κατανομής, τον οποίο διενεργεί ο ΕΚΕΣ κατά την εξέταση των εισερχόμενων αιτημάτων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, ο έλεγχος συμπληρωματικότητας μπορεί να διενεργηθεί εύκολα από την ομάδα του ΕΚΕΣ και να εξεταστεί επισήμως μέσω της διαδικασίας προκαταρκτικού ελέγχου (όπως περιγράφεται στο εγχειρίδιο διαδικασιών του ΕΚΕΣ). Αυτές είναι οι πτυχές που πρέπει να ελέγχονται και να αξιολογούνται από τον σύμβουλο του ΕΚΕΣ κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το αν η προτεινόμενη δράση του ΕΚΕΣ μπορεί να είναι συμπληρωματική ή όχι.

19. Οι στόχοι του ΕΚΕΣ είναι ευρύτεροι από την απλή εξέταση των λαμβανόμενων αιτημάτων και την παροχή συμβουλευτικής στήριξης σε συνέχεια αυτών. Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, η εντολή του ΕΚΕΣ περιλαμβάνει επίσης την παροχή ενιαίου σημείου εξυπηρέτησης για θέματα τεχνικής βοήθειας, τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ, την υποστήριξη των στόχων του ΕΤΣΕ και την παροχή πλατφόρμας για ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων και την κοινοχρησία τεχνογνωσίας για ανάπτυξη έργων.

Επιπλέον, η παροχή στήριξης στους φορείς υλοποίησης έργων επιτυγχάνεται επίσης χάρη στις εργασίες της ομάδας του ΕΚΕΣ όσον αφορά αιτήματα που δεν χαρακτηρίστηκαν επισήμως ως «αναθέσεις», όπως αιτήματα σχετικά με τους συνδυαστικούς μηχανισμούς του ΜΣΕ, παροχή συνοπτικών συμβουλών, παροχή υποστήριξης μέσω εξατομικευμένης παραπομπής κ.λπ.

20. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θεωρούν ότι ο αριθμός των αιτημάτων που έχουν ληφθεί από τον ΕΚΕΣ δεν είναι χαμηλός και αυξάνεται σε ετήσια βάση από την έναρξη λειτουργίας του. Η χρήση του οδηγού και η προσφυγή σε πηγές εμπειρογνομόνων έχουν επίσης αυξήσει τον αριθμό των έργων που είναι επιλέξιμα για να λάβουν συμβουλευτική στήριξη.

Μετά την αναβάθμιση του ιστοτόπου του ΕΚΕΣ στα τέλη του 2017, ο ιστότοπος ανακατεύθυνε ή «παρέπεμψε» αποτελεσματικά αιτούντες σε μια εξατομικευμένη σειρά εναλλακτικών προσφορών συμβουλευτικής στήριξης στη χώρα καταγωγής τους. Συμβουλευτική στήριξη παρασχέθηκε επίσης μέσω της χρήσης «γενικών» αναθέσεων, οι οποίες επέτρεψαν στους εμπειρογνώμονες της ΕΤΕπ να παράσχουν με αποτελεσματικότερο τρόπο χρονικά περιορισμένες, στρατηγικές συμβουλές σε φορείς υλοποίησης έργων χωρίς οι αναθέσεις αυτές να καταχωριστούν ως μεμονωμένες αναθέσεις στο σύστημα διαχείρισης του ΕΚΕΣ. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθούν επίσης υπόψη αυτά τα άλλα είδη αιτημάτων, δηλ. «αιτήματα που παραπέμφθηκαν μέσω του οδηγού», καθώς και οι αναθέσεις «γενικού» τύπου.

21. Σε όλα τα αιτήματα που καταγράφηκαν παρασχέθηκαν τεχνικές και οικονομικές συμβουλές μέσω εμπειρογνομόνων της ΕΤΕπ, προγραμμάτων με ιδρύματα-εταίρους και

εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, και όλα τα αιτήματα υποστηρίχθηκαν με κεφάλαια που παρασχέθηκαν από τον προϋπολογισμό του ΕΚΕΣ.

22. Η έννοια του ΕΚΕΣ αποτέλεσε καινοτομία στο περιβάλλον των υποστηριζόμενων από την ΕΕ συμβουλευτικών δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν από τα μέσα του 2015. Λόγω του ότι βασίζεται στη ζήτηση (και δεν συνδέεται με συγκεκριμένο χρηματοδοτικό πρόγραμμα), η διάρκεια της φάσης εκκίνησής του ήταν μεγαλύτερη από την αρχικά αναμενόμενη. Το ΕΚΕΣ έπρεπε πρώτα να συσταθεί εντός της ΕΤΕπ, καθώς και να αναπτύξει ένα δίκτυο με ΕΑΤΙ. Για όλες αυτές τις εργασίες χρειάστηκε αρκετός χρόνος αλλά δεν απαιτήθηκαν τεράστιοι δημοσιονομικοί πόροι.

Επιπλέον, όπως και τα άλλα μέσα επιχορηγήσεων της ΕΕ, οι ειδικές συμφωνίες επιχορήγησης του ΕΚΕΣ έχουν περίοδο εκτέλεσης N+2/N+3, στοιχείο που έχει άμεσο αντίκτυπο στη συνολική απορρόφηση του προϋπολογισμού. Μέρος των δημοσιονομικών δεσμεύσεων της ΕΕ ύψους 68,1 εκατ. EUR έχει περίοδο εκτέλεσης έως το τέλος του 2020· συνεπώς, ο ΕΚΕΣ δεν θα μπορούσε να έχει ήδη απορροφήσει πλήρως τα ποσά που διατέθηκαν σε αυτόν έως το τέλος του 2018.

Η ετήσια απορρόφηση του προϋπολογισμού του ΕΚΕΣ έχει ήδη αυξηθεί με την αύξηση των αναθέσεων παροχής συμβουλών από το ΕΚΕΣ.

24. Τρίτη περίπτωση: Στόχος της συνεργασίας με τις ΕΑΤΙ είναι να *«εξασφαλιστεί ευρεία κάλυψη για τις υπηρεσίες»* μέσω της παροχής συμβουλών σε τοπικό επίπεδο. Σκοπός της είναι επίσης να αναπτύξει την ικανότητα των ΕΑΤΙ να αναπτύσσουν και να παρέχουν συμβουλευτική στήριξη και αυτή είναι επί του παρόντος η κύρια χρήση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων που απευθύνεται στις ΕΑΤΙ.

28. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 28 και 29.

Η στρατηγική του ΕΚΕΣ καθορίζεται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ και στη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης για τον ΕΚΕΣ και βελτιώνεται σε ετήσια βάση στα προγράμματα εργασίας των ειδικών συμφωνιών επιχορήγησης. Σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής συντονισμού του ΕΚΕΣ, τα ετήσια προγράμματα εργασίας του ΕΚΕΣ θα πρέπει να θεωρούνται η στρατηγική του ΕΚΕΣ.

Παρότι ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ δεν ζητεί στόχους ή ορόσημα καθώς ο ΕΚΕΣ έχει σχεδιαστεί ως πρωτοβουλία με γνώμονα τη ζήτηση, τα ετήσια προγράμματα εργασίας του ΕΚΕΣ έχουν υπερβεί τις απαιτήσεις του κανονισμού για το ΕΤΣΕ και έχουν καθορίσει παραδοτέα και ημερομηνίες-στόχους σε καθένα από αυτά, που παρακολουθούνται στενά μέσω μιας σειράς δεικτών. Συγκεκριμένα, η επιτροπή συντονισμού του ΕΚΕΣ συμφώνησε σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας να στοχεύσει τις χώρες συνοχής και τους τομείς προτεραιότητας του ΕΤΣΕ. Όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, το 65 % των αναθέσεων στόχευε χώρες συνοχής.

Επιπλέον, κατά περίπτωση, τα πορίσματα της μελέτης σχετικά με την ανάλυση των κενών της αγοράς υιοθετήθηκαν από την επιτροπή συντονισμού σε διάφορους βασικούς τομείς. Στο πλαίσιο αυτό υιοθετήθηκε στοχευμένη προσέγγιση για δραστηριότητες όπως η συνεργασία με τις ΕΑΤΙ και η τοπική προσαρμογή των δραστηριοτήτων προβολής και ευαισθητοποίησης του ΕΚΕΣ, καθώς και όσον αφορά την παροχή επιτόπιας κάλυψης μέσω της αποστολής προσωπικού της ΕΤΕπ κατά περίπτωση.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, δεν μπορούν να έχουν όλες οι δραστηριότητες του ΕΚΕΣ άμεσο, μετρήσιμο αντίκτυπο στη δημιουργία επενδύσεων. Ειδικότερα, ο ΕΚΕΣ θα πρέπει να ενεργεί επίσης ως ενιαίο σημείο εξυπηρέτησης για θέματα τεχνικής βοήθειας, να παρέχει συνδρομή στους φορείς υλοποίησης έργων, κατά περίπτωση, για την ανάπτυξη των έργων τους, να αναβαθμίζει τις τοπικές γνώσεις, να παρέχει πλατφόρμα για ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων και την κοινοχρησία τεχνογνωσίας, και να παρέχει συμβουλές σε επενδυτικές πλατφόρμες.

30. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ο καίριος ρόλος των συμβούλων του ΕΚΕΣ και άλλων εμπειρογνομώνων της ΕΤΕπ κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο των αιτημάτων που λαμβάνονται. Τα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ είναι επαρκώς σαφή και εφαρμόζονται με συνέπεια κατά την αξιολόγηση αυτών των αιτημάτων χωρίς να απαιτείται επίσημος κατάλογος σημείων ελέγχου ή πολιτική σχετικά με την επιλεξιμότητα.

Κάθε ανάθεση χαρακτηρίζεται από ιδιαιτερότητες και περιστάσεις που απαιτούν μια ολιστική εκτίμηση προκειμένου να αξιολογηθεί η καταλληλότητά της για λήψη υποστήριξης από τον ΕΚΕΣ. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται επίσης ανάλυση της συμπληρωματικότητας και της πιθανής επιλεξιμότητας στο πλαίσιο άλλων συμβουλευτικών προγραμμάτων της ΕΕ.

Τρίτη περίπτωση: Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ αναφέρει ότι ο ΕΚΕΣ έχει ως στόχο την παροχή συμβουλευτικής στήριξης για τον εντοπισμό, την κατάρτιση και την ανάπτυξη επενδυτικών έργων. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι ο κύκλος ζωής ενός επενδυτικού έργου μετράται σε έτη, ιδίως στο πολυπλοκότερο πλαίσιο λήψης αποφάσεων του δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται ενοποίηση διαφόρων σταδίων προτού το έργο εισέλθει στο στάδιο της υλοποίησης (που απαιτεί χρηματοδότηση) και της ανάπτυξης ως πραγματική επένδυση.

Η ύπαρξη ενός αυστηρού κριτηρίου επιλεξιμότητας που βασίζεται στο στάδιο του έργου θα είχε ενδεχομένως ως αποτέλεσμα να προβαίνει ο ΕΚΕΣ μόνο σε αναθέσεις παροχών συμβουλών «τελευταίου χιλιομέτρου». Αυτό μπορεί να περιορίσει σε μεγάλο βαθμό την ικανότητα ουσιαστικής παρέμβασης του ΕΚΕΣ, η οποία συχνά θεωρείται σημαντική, σε προηγούμενο στάδιο. Στην περίπτωση αυτή, τα έργα που βρίσκονται στο στάδιο του εντοπισμού και της κατάρτισης, ή οι αναθέσεις για μακροπρόθεσμα αποτελέσματα, όπως οι ΣΔΙΤ ή οι επενδυτικές πλατφόρμες, δεν θα ήταν επιλέξιμα και, συνεπώς, δεν θα επιτυγχάνονταν όλοι οι στόχοι του κανονισμού για το ΕΤΣΕ. Ο ΕΚΕΣ δραστηριοποιείται στους τομείς αυτούς και, υπό αυτές τις συνθήκες, ο «αντίκτυπος» όσον αφορά τη διαθεσιμότητα επενδυτικών έργων θα αναγνωριστεί σε μεγαλύτερο χρονικό πλαίσιο από αυτό που κάλυψε ο έλεγχος.

Ομοίως, η ύπαρξη κριτηρίου επιλεξιμότητας που βασίζεται στο μέγεθος της επένδυσης θα περιορίσει την παρέμβαση του ΕΚΕΣ σε ορισμένα τμήματα φορέων υλοποίησης έργων και περιοχές/τομείς προτεραιότητας (π.χ. ΜΜΕ).

Τέταρτη περίπτωση: Ο ΕΚΕΣ δεσμεύεται από τις απαιτήσεις που προβλέπονται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ και από τις προτεραιότητες της ΕΕ που έχουν προσδιοριστεί από τους συννομοθέτες. Οι γεωγραφικές και τομεακές προτεραιότητες που προσδιορίστηκαν σε μελέτη της αγοράς που εκπονήθηκε από εξωτερικό πάροχο υπηρεσιών είναι ενδεικτικές και δεν έχουν την ίδια αξία με τον κανονισμό του ΕΤΣΕ.

Σύμφωνα με το σκεπτικό του ΕΤΣΕ, ο ΕΚΕΣ συστάθηκε ως πρωτοβουλία με γνώμονα τη ζήτηση για την κάλυψη μη καλυπτόμενων αναγκών σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και έπρεπε να εξετάζει όλα τα αιτήματα σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ. Όλα τα αιτήματα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που διεκπεραιώθηκαν συμμορφώνονταν πράγματι με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί για τον ΕΚΕΣ στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, όπως διασφαλίζονται από τις διαδικασίες ελέγχου του ΕΚΕΣ.

Μολαταύτα, ο ΕΚΕΣ συνεχίζει να καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη τομεακής και γεωγραφικής διαφοροποίησης μέσω της ευαισθητοποίησης, της ανάπτυξης ικανοτήτων και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με έργα και χρηματοδοτικά μέσα. Ειδικότερα, ο ΕΚΕΣ έθεσε σε προτεραιότητα την παροχή στήριξης στις χώρες συνοχής, σημείωσε πρόοδο στην ανάπτυξη νέων συμβουλευτικών υπηρεσιών (σύμφωνα με το ΕΤΣΕ 2.0) και ενίσχυσε τη συνεργασία με τις ΕΑΤΙ.

Ο ΕΚΕΣ λάμβανε πάντα υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες των κρατών μελών με λιγότερο αναπτυγμένες χρηματοπιστωτικές αγορές, καθώς και την κατάσταση σε διάφορους τομείς. Για τον λόγο αυτόν, κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του ΕΚΕΣ, η συντονιστική επιτροπή του ΕΚΕΣ συμφώνησε να στηρίζει ειδικά τις χώρες συνοχής και τους τομείς προτεραιότητας, όπως ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας του ΕΚΕΣ. Όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, στα τέλη του 2018 το 65 % των αναθέσεων στόχευε χώρες συνοχής. Επιπλέον, η κατανομή των πόρων προσωπικού συμβάδιζε με τις προτεραιότητες που καθορίζονται στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ.

31. Πρώτη περίπτωση: Οι διαδικασίες του ΕΚΕΣ απαιτούν την εφαρμογή διαδικασίας προκαταρκτικού ελέγχου για τη συστηματική αξιολόγηση της προσθετικότητας πιθανών αναθέσεων. Μια ομάδα προκαταρκτικού ελέγχου του ΕΚΕΣ εξετάζει όλες τις αναθέσεις προτού προχωρήσουν και σε αυτήν συμμετέχουν εκπρόσωποι για τις άλλες συμβουλευτικές εντολές της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων του JASPERS, του ELENA, των συμβουλευτικών υπηρεσιών InnovFin κ.λπ.).

Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι αυτό το σκεπτικό της προσθετικότητας δεν καταγραφόταν συστηματικά σε όλες τις περιγραφές των αναθέσεων.

32. Βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 15 και 28-31.

33. Πρώτη περίπτωση: Η προσθετικότητα ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, στο οποίο ζητείται από τον ΕΚΕΣ να «παρέχει υπηρεσίες επιπλέον εκείνων που διατίθενται ήδη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης».

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα τέτοιας εμπειρογνωσίας στην αγορά και η παροχή της από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές συμβουλευτικές πηγές δεν σημαίνει ότι όσοι ζητούν τέτοιες συμβουλές έχουν πάντα τη δέουσα πρόσβαση σε αυτήν την εμπειρογνωσία, και τούτο λόγω κόστους, απόστασης, κατανόησης ή άλλων παρόμοιων εμποδίων.

35. Η ΕΤΕπ θεωρεί ότι η υποστήριξη του ΕΚΕΣ παρέχεται με σκοπό να συμβάλει στον εντοπισμό ή στην κατάρτιση έργων προς χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ και στις 28 περιπτώσεις και, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο στη συνέχεια αξιολογείται, εγκρίνεται και αποτελεί αντικείμενο συμβατικής διαπραγμάτευσης από την ΕΤΕπ, ως χωριστή/ανεξάρτητη διαδικασία (η οποία βαίνει πέραν του ελέγχου και της επιρροής του ΕΚΕΣ).

Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ 2.0, ο οποίος εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στην υποστήριξη του ΕΚΕΣ για την ενεργό συμβολή, όπου αυτό είναι εφικτό, στην τομεακή και γεωγραφική διαφοροποίηση του ΕΤΣΕ. Είναι λάθος να αναμένεται ότι η υποστήριξη του ΕΚΕΣ για τα έργα του ΕΤΣΕ θα έπρεπε να έχει ήδη οδηγήσει σε εγκρίσεις του ΕΤΣΕ εντός μιας δωδεκάμηνης περιόδου επανεξέτασης του ελέγχου, διότι δεν λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας των συμβουλευτικών δραστηριοτήτων. Ο κύκλος ζωής ενός επενδυτικού έργου, από την αρχική ιδέα μέχρι τη μελέτη σκοπιμότητας και την κατάρτιση, μετράται συνήθως σε έτη και απαιτείται εξέταση, υποστήριξη και λήψη απόφασης σχετικά με διάφορα στάδια, προτού το έργο φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησής του. Οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτέλεση ενός υπολογισμού ο οποίος συγκρίνει στη συνέχεια τον αριθμό των αναθέσεων του ΕΚΕΣ που έχουν ήδη φθάσει στο στάδιο έγκρισης με τον συνολικό αριθμό των εγκρίσεων του ΕΤΣΕ από την έναρξη της πρωτοβουλίας (δηλ. παρονομαστής 1 031). Επιπλέον, ο ΕΚΕΣ δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος ούτε για την επιτυχία μιας ανεξάρτητης και χωριστής διαδικασίας έγκρισης ούτε για τη διάρκεια ή το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας συμβατικής διαπραγμάτευσης, η οποία μπορεί να καταλήξει ή όχι σε συμφωνία επί των όρων προς υπογραφή.

Ο αριθμός των εγκρίσεων που λήφθηκαν, για παράδειγμα, το 2018 στο πλαίσιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας της ΕΤΕπ ήταν μόλις 161 – αριθμός που σύμφωνα με την ΕΤΕπ αποτελεί καλύτερη υποκατάστατη μεταβλητή για σκοπούς σύγκρισης.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θεωρούν ότι ο ΕΚΕΣ συνέβαλε στη δεξαμενή έργων του ΕΤΣΕ, ιδίως αν ληφθεί υπόψη το σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα που είχε στη διάθεσή του (δηλ. κατά τη διάρκεια της περιόδου επανεξέτασης του ελέγχου).

36. Στους δύο τομείς των επενδυτικών πλατφορμών και των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), μεταξύ άλλων, η έγκαιρη παροχή συμβουλών προηγούμενου σταδίου είναι καίριας σημασίας για τη μεταγενέστερη τελική επιτυχία ενός έργου (είτε πρόκειται για πλατφόρμα είτε για ΣΔΙΤ). Ο σχεδιασμός μιας επενδυτικής πλατφόρμας κατά τρόπο που δεν λαμβάνει, για παράδειγμα, υπόψη ζητήματα όπως οι κρατικές ενισχύσεις, η διακυβέρνηση και τα κριτήρια επιλογής του διαχειριστή κεφαλαίων –στοιχεία που πρέπει να εξετάζονται στο σύνολό τους σε αρκετά πρώιμο στάδιο της διαδικασίας– μπορεί να προκαλέσει σημαντικές προκλήσεις κατά τη διάρκεια της μεταγενέστερης υλοποίησης.

43. Ο ΕΚΕΣ συμμετείχε σε δραστηριότητες συνεργασίας με περισσότερα από 40 ιδρύματα και μάλιστα υπέγραψε 25 μηνμόνια συμφωνίας κατά την περίοδο του ελέγχου με ΕΑΤΙ σε 20 κράτη μέλη. Από τα υπόλοιπα 8 κράτη μέλη, μόνο η Ρουμανία και η Ελλάδα θεωρήθηκαν κράτη μέλη προτεραιότητας προς στόχευση και πράγματι οι προσπάθειες του ΕΚΕΣ για προσέγγιση αυτών των χωρών απέφεραν κάποια αποτελέσματα. Κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου, ο ΕΚΕΣ συνεργάστηκε με τη Γενική Διεύθυνση REFORM της Επιτροπής για την παροχή συνδρομής στη Ρουμανία για τη δημιουργία ΕΑΤΙ, καθώς και στην Ελλάδα. Στα περισσότερα από τα υπόλοιπα κράτη μέλη για τα οποία δεν υπογράφηκε μηνμόνιο συμφωνίας, η οικεία ΕΑΤΙ δεν εκδήλωσε, κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου, ενδιαφέρον για επισημοποίηση της συνεργασίας. Όλες οι ΕΑΤΙ-εταίροι προσκλήθηκαν σε πανευρωπαϊκές «Ημερίδες του ΕΚΕΣ», οι οποίες πραγματοποιήθηκαν τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, καθώς και σε πιο στοχευμένα περιφερειακά εργαστήρια ευαισθητοποίησης και ανάπτυξης ικανοτήτων κατά τη διάρκεια της περιόδου. Τα σχόλια που λήφθηκαν από τις συμμετέχουσες ΕΑΤΙ ήταν γενικά θετικά.

51. Βασικός στόχος του ΕΚΕΣ ήταν η υποστήριξη της κατάρτισης επενδυτικών έργων. Ο κανονισμός για το ΕΤΣΕ 2.0, ο οποίος εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2017, έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στην υποστήριξη του ΕΚΕΣ για την ενεργό συμβολή, όπου αυτό είναι εφικτό, στην τομεακή και γεωγραφική διαφοροποίηση του ΕΤΣΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

60. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 60 και 61.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, στον ΕΚΕΣ ανατέθηκε η εκτέλεση διαφόρων καθηκόντων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η παροχή «ενιαίου σημείου εξυπηρέτησης όσον αφορά θέματα τεχνικής βοήθειας». Λειτουργεί με γνώμονα τη ζήτηση και πρέπει να εξετάζει όλα τα αιτήματα σύμφωνα με τον κανονισμό για το ΕΤΣΕ, συμπεριλαμβανομένων των αιτημάτων παροχής υποστήριξης προηγούμενου σταδίου. Όλα τα αιτήματα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που διεκπεραιώθηκαν συμμορφώνονταν πράγματι με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί για τον ΕΚΕΣ στον κανονισμό για το ΕΤΣΕ.

Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θεωρούν ότι ο ΕΚΕΣ παρέχει πολύτιμη στήριξη για την τόνωση των επενδύσεων σε έργα σε ολόκληρη την Ένωση. Ο ΕΚΕΣ κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη καλύτερης διαφοροποίησης, με ειδικότερο στόχο την κατά προτεραιότητα παροχή στήριξης στις χώρες συνοχής, καθώς και για την αύξηση της συνεργασίας με τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα (EATI).

Επιπλέον, η υποστήριξη από τον ΕΚΕΣ πρέπει να γίνεται αντιληπτή σε ένα ευρύτερο πλαίσιο καθώς ο κύκλος ζωής ενός επενδυτικού έργου μετράται σε έτη, ιδίως στο πολυπλοκότερο πλαίσιο λήψης αποφάσεων του δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται ενοποίηση διαφόρων σταδίων προτού το έργο εισέλθει στο στάδιο της υλοποίησης (που απαιτεί χρηματοδότηση) και της ανάπτυξης ως πραγματική επένδυση. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ θεωρούν ότι είναι πολύ νωρίς για να διαπιστωθεί ο πραγματικός αντίκτυπος στις επενδύσεις έως το τέλος του 2018 και οι επιδόσεις εντός του 2019 αποτυπώνουν ήδη μια διαφορετική εικόνα.

Σύσταση 1 - Προώθηση της προβολής των δραστηριοτήτων του ΕΚΕΣ

Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση. Ο ΕΚΕΣ έχει αρχίσει να την εφαρμόζει.

62. Η προσθετικότητα ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΕΤΣΕ, στο οποίο ζητείται από τον ΕΚΕΣ να «παρέχει υπηρεσίες επιπλέον εκείνων που διατίθενται ήδη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης». Επιπλέον, η διαθεσιμότητα τέτοιων εμπειρογνωσίας στην αγορά και η παροχή της από άλλες δημόσιες και ιδιωτικές συμβουλευτικές πηγές δεν σημαίνει ότι όσοι ζητούν τέτοιες συμβουλές έχουν πάντα τη δέουσα πρόσβαση σε αυτήν την εμπειρογνωσία, και τούτο λόγω κόστους, απόστασης, κατανόησης ή άλλων παρόμοιων εμποδίων.

Έως το τέλος του 2018, οι 55 μεγαλύτερες αναθέσεις του ΕΚΕΣ (δηλ. εξαιρουμένων των γενικών αναθέσεων) που παρείχαν στήριξη σε έργα με αναμενόμενο επενδυτικό κόστος ύψους 14 δις. EUR τελούσαν εν αναμονή δανειοδότησης από την ΕΤΕπ. Από τις αναθέσεις αυτές, οι 28 παρείχαν στήριξη σε έργα που θεωρούνταν δυνητικά επιλέξιμα για την εγγύηση

του ΕΤΣΕ. Η κατάσταση το 2019, μετά τον έλεγχο του ΕΕΣ, δείχνει ήδη σημαντικές βελτιώσεις, γεγονός που υποστηρίζει τη θέση ότι θα απαιτηθεί μιας επαρκώς μακράς περιόδου για να αξιολογηθεί με ακρίβεια ο αντίκτυπος της δραστηριότητας του ΕΚΕΣ στη δημιουργία μιας δεξαμενής εύρωστων έργων, και ιδίως στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ.

Σύσταση 2 – Καλύτερη στόχευση της υποστήριξης στις προτεραιότητες

- i) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση.
- ii) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση.
- iii) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση. Ο ΕΚΕΣ έχει αρχίσει να την εφαρμόζει.

Σύσταση 3 – Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων

- i) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση.
- ii) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση.
- iii) Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ, ως φορέας υλοποίησης του ΕΚΕΣ, αποδέχονται αυτήν τη σύσταση.

Σύσταση 4 – Αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τον ΕΚΕΣ για τη σύσταση του συμβουλευτικού κόμβου InvestEU

- i) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.
- ii) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.
- iii) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.
- iv) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.
- v) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.
- vi) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου V (Χρηματοδότηση και διοίκηση της ΕΕ), του οποίου προεδρεύει ο Tony Murphy, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Annettie Turtelboom, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από τους Florence Fornaroli, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, Dzhelil Ishik, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, James Mcquade, βοηθό του διευθυντή, Ralph Otte, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, Felipe Andrés Miguélez, υπεύθυνο έργου, Aino Nyholm, ελέγκτρια, Ηλία Νικολακόπουλο και Martin Puc, ελεγκτές.

Λόγω της πανδημίας COVID-19 και των αυστηρών συνθηκών περιορισμού, δεν ήταν δυνατή η φωτογράφιση του κλιμακίου ελέγχου.

Χρονογραμμή

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	5.12.2018
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλο ελεγχόμενο)	28.1.2020
Έγκριση της οριστικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	31.3.2020
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων της Επιτροπής (και άλλου ελεγχόμενου) σε όλες τις γλώσσες	21.4.2020

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2020.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Γράφημα 9: Χάρτης βάσης ©Συνεισφέροντες του OpenStreetMap, με άδεια του [Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 \(CC BY-SA\)](#).

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα [europa.eu](#), παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

EL	PDF	ISBN 978-92-847-4662-0	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/702187	QJ-AB-20-010-EL-N
EL	HTML	ISBN 978-92-847-4627-9	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/682223	QJ-AB-20-010-EL-Q

Ο Ευρωπαϊκός Κόμβος Επενδυτικών Συμβουλών συστάθηκε το 2015, παράλληλα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, ως μέρος του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη που σχεδιάστηκε για την τόνωση των επενδύσεων. Ο Κόμβος υποστηρίζει τις επενδύσεις με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε φορείς υλοποίησης έργων, επιπλέον εκείνων που τους διατίθενται ήδη στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών προγραμμάτων. Ο Κόμβος λειτουργεί ως εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ καλύπτει το 75 % του ετήσιου προϋπολογισμού του Κόμβου (έως και 110 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2015-2020). Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τις δραστηριότητες του Κόμβου, από την έναρξη της λειτουργίας του έως τον Δεκέμβριο του 2018. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, έως το τέλος του 2018, ο Κόμβος δεν είχε αποδείξει ότι συνιστούσε αποτελεσματικό εργαλείο για την τόνωση των επενδύσεων. Διατυπώνουμε συστάσεις για τη βελτίωση των επιδόσεών του και την αξιοποίηση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τον Κόμβο για τον νέο συμβουλευτικό κόμβο InvestEU, που προτείνεται στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU για την περίοδο 2021-2027.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ



Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors